

**SENAT DE BELGIQUE****BELGISCHE SENAAT****SESSION DE 1975-1976**

3 FEVRIER 1976

**Projet de loi créant un registre des mandataires agréés en matière de brevets d'invention****EXPOSE DES MOTIFS**

Le projet de loi que j'ai l'honneur de soumettre à vos délibérations a pour objet de créer un registre où seront inscrites les personnes autorisées à traiter, comme mandataires en matière de brevets d'invention, avec le Service de la propriété industrielle et commerciale.

Ayant entrepris la révision de la loi sur les brevets d'invention, le Gouvernement a estimé nécessaire de combler une lacune existante dans le domaine de la représentation des tiers auprès de l'administration compétente. Actuellement, hormis l'article 17 de la loi du 11 octobre 1919 qui porte que « tout mandataire professionnel qui se serait rendu coupable de fautes graves dans l'exercice de sa profession pourra être exclu, par le Ministre des Affaires économiques, du droit de déposer, en cette qualité, des demandes de brevets », il n'existe aucun texte applicable aux personnes agissant pour compte d'autrui auprès de l'Administration. L'article 17 n'ayant qu'une portée fort limitée, il est apparu indispensable d'instaurer des mesures qui permettront au Service de la propriété industrielle et commerciale d'avoir la garantie que les mandataires avec lesquels il sera amené à traiter présenteront une connaissance suffisante des multiples dispositions régissant les brevets d'invention. L'établissement de ces mesures est rendue d'autant plus nécessaire que présentement près de 90 p.c. des demandes de brevet sont déposées par l'intermédiaire d'un mandataire.

Un motif supplémentaire de vous soumettre ce projet de loi réside dans une disposition de la Convention sur la délivrance de brevets européens, signée à Munich le 5 octo-

**ZITTING 1975-1976**

3 FEBRUARI 1976

**Ontwerp van wet houdende instelling van een register van erkende octrooigemachtigden****MEMORIE VAN TOELICHTING**

Het ontwerp van wet dat ik de eer heb U ter beraadslaging voor te leggen beoogt een register in te stellen waarin de personen zullen worden ingeschreven die bevoegd zijn als octrooigemachtigden bij de Dienst voor de handels- en rijverheidseigendom op te treden.

Bezig met de herziening van de wet op de uitvindings-octrooien heeft de Regering gemeend een leemte te moeten vullen die bestaat op het gebied van de vertegenwoordiging van derden bij de bevoegde administratie. Op dit ogenblik bestaat er, met uitzondering van artikel 17 van de wet van 11 oktober 1919 dat bepaalt dat « elke beroepsgemachtigde die zich zou hebben schuldig gemaakt aan zware fouten in het uitoefenen van zijn beroep, door de Minister van Economische Zaken, zal kunnen uitgesloten worden van het recht in deze hoedanigheid, octrooiaanvragen in te dienen », geen enkele tekst die toepasselijk is op personen die voor anderen optreden bij de Administratie. Omdat artikel 17 maar een zeer beperkte draagwijdte heeft is het noodzakelijk gebleken maatregelen te treffen die aan de Dienst voor de handels- en rijverheidseigendom de waarborg geven dat de gemachtigden waarmee hij zal te doen hebben voldoende op de hoogte zullen zijn van de verschillende bepalingen over de uitvindingsoctrooien. Het nemen van deze maatregelen is des te meer noodzakelijk geworden daar tegenwoordig bijna 90 pct. van de octrooiaanvragen ingediend worden door een gemachtigde.

Een bijkomende reden om U dit ontwerp van wet voor te leggen ligt in een bepaling van het « Verdrag tot invoering van een Europees stelsel van octrooiverlening », ondertekend

bre 1973. Cette convention dispose en effet qu'en matière de représentation devant le futur Office européen des brevets, et pendant la période transitoire instituée par ce traité, pourra être inscrite sur la liste des mandataires agréés toute personne physique qui remplira, entre autres conditions, celle d'« être habilitée à représenter en matière de brevets d'invention des personnes physiques ou morales devant le Service central de la propriété industrielle de l'Etat contractant sur le territoire duquel cette personne exerce ou est employée ». Etant donné qu'il n'existe actuellement en Belgique — sous réserve de ce qui est dit ci-dessus concernant la loi du 11 octobre 1919 — aucune règle relative à l'habilitation des mandataires devant le Service national de la propriété industrielle, il y a urgence à édicter, avant l'entrée en vigueur de la convention précitée, des dispositions en ce domaine qui mettront l'Administration belge à même de délivrer aux mandataires, au moment opportun, les attestations qui leur permettront d'obtenir leur inscription sur la liste des mandataires agréés par l'Office européen. C'est cette urgence qui a conduit le Gouvernement à vous présenter dès maintenant le présent projet de loi et à ne point l'englober dans le projet — en cours d'élaboration — de nouvelle loi sur les brevets d'invention.

Il va de soi que les dispositions du projet de loi qui vous est soumis sont également applicables en matière de représentation des tiers auprès des greffes des gouvernements provinciaux visés à l'article 17 de la loi du 24 mai 1854 sur les brevets d'invention, modifié en dernier lieu par l'article 1<sup>er</sup> de la loi du 1<sup>er</sup> juin 1964.

\*\*

### Analyse des articles

*L'article 1<sup>er</sup>* institue, en matière de brevets d'invention, une exclusivité de représentation des tiers auprès du Service de la propriété industrielle et commerciale en faveur des mandataires inscrits au registre prévu à l'article 2 et des avocats assimilés à ces personnes. Il est à noter que, sous réserve des cas précisés à l'article 1<sup>er</sup>, paragraphe 2, nul n'est tenu d'avoir recours à un mandataire agréé, la possibilité d'agir personnellement ou par l'entremise d'un préposé muni d'un pouvoir général ou spécial restant ouverte.

*L'article 1<sup>er</sup>, § 2*, détermine les cas où le recours à un mandataire agréé ou à un avocat assimilé à celui-ci est obligatoire.

Les dispositions de ce paragraphe trouvent leur justification dans le fait qu'un mandataire occasionnel ou professionnel mais exerçant ses activités à l'étranger — et, dans ce dernier cas, auquel pourrait être tentée d'avoir recours une personne ne possédant ni domicile ni établissement effectif en Belgique — ne connaît généralement que d'une manière imparfaite les règles, nombreuses et complexes, imposées par le droit belge sur les brevets d'invention, règles dont la

te München op 5 oktober 1973. Dit verdrag voorziet inderdaad met het oog op de vertegenwoordiging voor het toekomstig Europees Octrooibureau en dit gedurende de overgangsperiode door dit verdrag voorzien dat op de lijst der erkende gemachtigden zal kunnen worden ingeschreven elke fysische persoon die onder meer voldoet aan de voorwaarde : « gemachtigd te zijn inzake uitvindingsoctrooien fysische en rechtspersonen te vertegenwoordigen voor de Centrale Dienst voor rijverheidseigendom van het overeenkomstsluitend land op wiens grondgebied deze persoon zijn beroep uitoefent of als bediende werkzaam is ». Daar er op dit ogenblik in België buiten hetgeen reeds gezegd is over de wet van 11 oktober 1919 geen regeling bestaat betreffende de erkenning van gemachtigden voor de Nationale Dienst voor rijverheidseigendom, is het dringend nodig vóór het in werking treden van het hogergenoemde verdrag ter zake maatregelen uit te vaardigen waardoor het voor de Belgische administratie mogelijk wordt te gepasten tijde, aan de gemachtigden de attesteren af te leveren waardoor zij hun inschrijving kunnen bekomen op de lijst van de door het Europees bureau erkende gemachtigden. Deze hoogdringendheid heeft de Regering ertoe aangespoord U reeds nu dit ontwerp van wet voor te leggen en het niet op te nemen in het ontwerp van nieuwe wet op de uitvindingsoctrooien, dat in voorbereiding is.

Het spreekt vanzelf dat de bepalingen van het ontwerp van wet dat U wordt voorgelegd eveneens gelden inzake vertegenwoordiging van derden bij de griffies van het provinciaal bestuur bedoeld in artikel 17 van de wet van 24 mei 1854 op de uitvindingsoctrooien, laatst gewijzigd door artikel 1 van de wet van 1 juni 1964.

\*\*

### Analyse van de artikelen

*Artikel 1* stelt inzake uitvindingsoctrooien een uitsluitend recht van vertegenwoordiging van derden bij de Dienst voor handels- en rijverheidseigendom in ten gunste van gemachtigden ingeschreven in het register bedoeld in artikel 2 en met deze personen gelijkgestelde advocaten. Aan te stippen valt dat onder voorbehoud van de gevallen bedoeld in artikel 1, paragraaf 2, niemand verplicht is beroep te doen op een erkend gemachtigde daar de mogelijkheid blijft bestaan om persoonlijk te handelen of door bemiddeling van een aangestelde drager van een algemene of bijzondere volmacht.

*Artikel 1, § 2*, bepaalt de gevallen waarin beroep moet gedaan worden op een erkend octrooigmachtigde of een hiermede gelijkgesteld advokaat.

De bepalingen van deze paragraaf vinden hun rechtvaardiging in het feit dat een toevallig of beroepsmandataris die echter zijn werkzaamheden in het buitenland uitoefent — en waarop in dit geval een persoon die noch woonplaats noch werkelijke vestiging in België heeft zou willen beroep doen — over 't algemeen niet volledig op de hoogte is van de talrijke en ingewikkelde bepalingen van de Belgische octrooiwetgeving waarvan de miskenning voor de opdracht-

méconnaissance entraîne pour le mandant des conséquences dommageables pouvant aller jusqu'à la perte du droit au brevet.

Les mots « en matière de brevets d'invention », repris au début du § 2, se rapportent non seulement à tous les actes indispensables à l'obtention et au maintien en vigueur d'un brevet, mais également à toute notification adressée à l'Administration et concernant la demande de brevet ou le brevet délivré ainsi que son titulaire (notification des cessions, des licences, des changements de nom, de raison ou de dénomination sociale, d'adresse, etc.).

Le 1<sup>e</sup> de l'alinéa premier du § 2 précise que le recours à un mandataire agréé n'est imposé à la personne qui se fait représenter auprès du Service de la propriété industrielle et commerciale que si celle-ci a recours à une personne autre qu'un de ses préposés. Au 2<sup>e</sup> du même alinéa la dérogation à l'obligation de recourir aux services d'un mandataire agréé, pour les personnes ne possédant ni domicile ni établissement effectif en Belgique, n'est autorisée qu'à la seule fin de permettre au seul déposant — ou à l'un de ses préposés — de prendre date pour sa demande de brevet; tous les actes postérieurs au dépôt proprement dit de la demande de brevet devront, pour cette catégorie de personnes, être accomplis par un mandataire agréé ou par un avocat assimilé à celui-ci. Il convient de noter que le mot « domicile » qui figure à cet alinéa — ainsi qu'aux articles 3 et 7 — doit être entendu dans le sens de « domicile réel », un domicile élu ne pouvant être pris en considération. D'autre part, l'« établissement », au sens du présent projet de loi, ne peut être constitué par un établissement appartenant à une personne juridique distincte de celle du demandeur ou du propriétaire du brevet, mais ayant certains liens économiques ou financiers avec celui-ci. Il est à remarquer enfin que le paiement des taxes par l'intermédiaire d'un organisme financier public ou privé — lorsqu'un tel mode de paiement est admis — est considéré, en ce qui concerne le présent projet de loi, comme effectué directement par la personne qui a donné l'ordre de paiement.

L'agrément ayant un caractère personnel et n'étant par conséquent pas transmissible, tous les documents à introduire auprès de l'Administration devront, lorsqu'une telle formalité est exigée, être signés ou, dans certains cas, paraphés par le mandataire agréé lui-même ou par l'avocat assimilé à celui-ci. La pratique actuellement suivie par la plupart des mandataires de confier ces tâches à des préposés ou collaborateurs ne pourra donc plus être admise, même si ces derniers sont en possession d'une procuration émanant de leur employeur. Le Gouvernement a cependant estimé devoir admettre, en faveur des préposés des mandataires inscrits au registre, une dérogation en ce qui concerne la signature du procès-verbal de dépôt d'une demande de brevet visé à l'actuel article 17 de la loi du 24 mai 1854, lorsque le dépôt est fait en personne. En effet, sans cette exception, et compte tenu du grand nombre de demandes de brevet déposées par l'intermédiaire d'un mandataire, ce dernier serait astreint quasi journallement à se rendre au bureau des dépôts pour procéder à cette formalité. Une telle exigence est assurément

gever schadelijke gevolgen zelfs het verlies van het octrooirecht kan meebrengen.

De woorden « inzake uitvindingsoctrooien » in § 2, slaan niet enkel op alle handelingen die voor het bekomen en het in stand houden van een octrooi noodzakelijk zijn maar ook op elke betekening die aan de Administratie wordt gericht en betrekking heeft op de octrooiaanvraag of het toegekend octrooi alsmede op de octrooihouder (betekening van overdrachten, licenties, naamveranderingen, verandering van maatschappelijke benamingen, adreswijzigingen, enz.).

Paragraaf 2, lid een, bepaalt dat een beroep op een erkende gemachtigde slechts verplichtend is indien de persoon zich doet vertegenwoordigen bij de Dienst voor handels- en rijverheidseigendom door iemand anders dan een zijner aangestelden. De afwijkning voorzien in lid twee op de verplichting beroep te doen op een erkende gemachtigde ten gunste van personen die noch woonplaats noch werkelijke vestiging in België hebben, wordt slechts toegestaan om de aanvrager — alléén of een van zijn aangestelden — vaste datum te laten nemen voor zijn octrooiaanvraag; elke handeling die gesteld wordt na de eigenlijke aanvraag moet voor deze categorie van personen, geschieden door tussenkomst van een erkend gemachtigde of van een daarmee gelijkgesteld advokaat. Aan te stippen valt dat het woord « woonplaats » hier — evenals in de artikelen 3 en 7 — moet verstaan worden als « werkelijke woonplaats » en een gekozen woonplaats niet in aanmerking kan genomen worden. Anderzijds kan de « vestiging » in de zin van dit ontwerp van wet niet de vestiging van een rechtspersoon betreffen die verschilt van de aanvrager of de eigenaar van het octrooi, maar die er zekere economische of financiële banden mede heeft. Op te merken valt tenslotte dat de betaling van de rechten door tussenkomst van een publieke of private financiële instelling — wanneer een dergelijke manier van betaling is toegestaan — aangezien wordt, voor wat dit ontwerp van wet betreft, als rechtstreeks uitgevoerd door de persoon die de opdracht tot betalen heeft gegeven.

Daar de erkenning van persoonlijke aard en aldus niet overdraagbaar is zullen alle bij de Administratie in te dienen documenten, wanneer zulke plichtspleging opgelegd is, ondertekend of in sommige gevallen, gekorttekend moeten zijn door de erkende gemachtigde zelf of door de hiermede gelijkgestelde advokaat. De praktijk die thans door het merendeel van de gemachtigden wordt gevuld om deze taken aan aangestelden of medewerkers toe te vertrouwen zal dus niet meer toegelaten worden, zelfs indien zij in het bezit zijn van een door hun werkgever verleende volmacht. De Regering heeft nochtans geoordeeld ten gunste van de aangestelden van de in het register ingeschreven gemachtigden een afwijkung te moeten toestaan voor wat betreft de ondertekening van het proces-verbaal van depot van een octrooiaanvraag bedoeld in het huidige artikel 17 van de wet van 24 mei 1854, wanneer het depot in eigen persoon gedaan wordt. Inderdaad, zonder deze uitzondering en in acht genomen het grote aantal octrooiaanvragen dat door bemiddeling van een gemachtigde wordt ingediend, zou deze laatste genoodzaakt

excessive, d'autant plus qu'il s'agit de l'accomplissement d'un acte, important certes, mais purement matériel.

Tout acte accompli en contravention des dispositions de l'article 1<sup>er</sup>, § 2, est nul de plein droit. Ne pourront donc être valablement effectués auprès de l'Administration les dépôts de demandes de brevet, les paiements et autres actes ou notifications visés par ces dispositions accomplis par une personne autre que celle expressément autorisée à ces fins.

Le Gouvernement n'a pas jugé opportun d'adopter le texte proposé pour l'article 1<sup>er</sup> par le Conseil d'Etat. En effet, le texte proposé traite, en son alinéa 1<sup>er</sup>, du « demandeur de brevet » : cette expression est trop restrictive et ne vise pas le cas où la personne agissant devant le Service est déjà titulaire d'un brevet accordé; en outre, ce texte ne met pas suffisamment l'accent sur le fait que la personne physique ou morale doit agir pour son propre compte, ce qui constitue une exigence essentielle. Le deuxième alinéa du texte du Conseil d'Etat suscite une remarque analogue : selon cet alinéa, un inventeur ne possédant ni domicile ni établissement en Belgique pourrait effectuer le dépôt de sa demande de brevet par l'entremise de toute personne de son choix; or, comme il a été dit plus haut, le projet de loi a précisément pour but de ne permettre l'intervention comme mandataires que des seules personnes présentant une connaissance suffisante des dispositions en matière de brevets d'invention. Il convient par conséquent de n'accorder la faculté d'effectuer le dépôt sans recours à un mandataire agréé ou à un avocat visé à l'article 3, § 3 (ce que le texte proposé ne précise pas) qu'au seul demandeur de brevet ou à un des préposés de celui-ci. Enfin, en ce qui concerne le troisième alinéa du texte du Conseil d'Etat, on n'aperçoit pas dans quels cas la sanction de l'inobservation de l'article 1<sup>er</sup> devrait être l'irrecevabilité et dans quels autres la nullité. Tout acte posé devant le Service par une personne non habilitée est radicalement nul et ne peut avoir aucun effet juridique.

L'article 2 porte création d'un registre des mandataires agréés en matière de brevets d'invention. Il prévoit en outre que les mentions qui devront figurer au registre ainsi que les modalités de la tenue de celui-ci seront déterminées par le Roi.

L'inscription au registre n'est permise qu'aux seules personnes physiques qui auront satisfait à toutes les conditions de l'article 3, § 1<sup>er</sup>. Pour être inscrit, le mandataire devra notamment avoir subi avec succès une épreuve portant non seulement sur la matière des brevets d'invention, mais également sur les notions élémentaires des autres droits intellectuels. Cette exigence se justifie par les rapports étroits existant entre les différentes branches de la propriété industrielle, rapports qu'un mandataire ne pourrait ignorer sans risquer de remplir de manière incomplète sa mission. L'épreuve comprendra, outre une partie théorique, une partie pratique

worden bijna dagelijks naar het bureau van depot te gaan om deze formaliteit te vervullen. Zulke veeleisendheid is zeker overdreven te meer daar het hier gaat over het volvoeren van een weliswaar belangrijke maar louter materiële handeling.

Iedere handeling verricht in strijd met de bepalingen van artikel 1, § 2, is van rechtswege nietig. Kunnen dus bij de Administratie niet geldig gedaan worden de octrooiaanvragen, betalingen en andere handelingen of betekeningen bedoeld in deze bepalingen, wanneer zij gedaan worden door een andere persoon dan deze die daarvoor uitdrukkelijk is gemachtigd.

De Regering heeft het niet wenselijk geacht de door de Raad van State voor artikel 1 voorgestelde tekst te volgen. Immers handelt de voorgestelde tekst in zijn eerste alinea over de « octrooiaanvrager » : deze uitdrukking is te beperkt en dekt niet het geval van de persoon die bij de Dienst optreedt reeds houder is van een toegekend octrooi, bovendien wordt in de tekst niet voldoende onderstreept dat de fysieke of rechtspersoon moet handelen voor eigen rekening, wat een wezenlijke vereiste uitmaakt. De tweede alinea van de tekst van de Raad van State geeft aanleiding tot een gelijkaardige bemerking : volgens deze alinea zou een uitvinder die geen woonplaats of vestiging in België heeft een octrooiaanvraag kunnen indienen door tussenkomst van elk persoon naar keuze; nochtans heeft het ontwerp van wet, zoals vroeger werd uiteengezet, juist tot doel alleen de personen die een voldoende kennis hebben van de reglementering inzake uitvindingsoctrooien te laten tussenkommen als mandataris. Aldus past het dat de mogelijkheid tot het verrichten van een depot zonder tussenkomst van een erkend gemachtigde of een advocaat bedoeld in artikel 3, § 3 (hetgeen de voorgestelde tekst niet vermeldt), alleen toegestaan wordt aan de octrooiaanvrager zelf of aan een van zijn aangestelden. Tenslotte uit de derde alinea van de tekst van de Raad van State valt niet uit te maken in welke gevallen de sanctie voor het niet-naleven van artikel 1 de niet-ontvankelijkheid dan wel de nietigheid zou moeten zijn. Elke handeling bij de Dienst door een niet bevoegd persoon gesteld is volkomen nietig en kan geen enkel juridisch gevolg hebben.

*Artikel 2* stelt een register van erkende octrooigmachtingen in. Het bepaalt bovendien dat de vermeldingen die in het register dienen opgenomen te worden alsmede de voorwaarden waarin dit register gehouden moet worden zullen bepaald worden door de Koning.

De inschrijving in het register wordt alleen toegestaan aan fysieke personen die voldoen aan alle voorwaarden van artikel 3, § 1. Om ingeschreven te worden moet de gemachtigde onder andere met succes een proef afleggen niet alleen over het octrooirecht maar ook over de elementaire begrippen betreffende de andere intellectuele rechten. Deze voorwaarde vindt zijn oorsprong in de nauwe banden die er bestaan tussen de verschillende takken van de industriële eigendommen, waarvan de gemachtigde op de hoogte moet zijn wil hij zijn taak behoorlijk vervullen. De proef omvat naast een theoretische en praktisch gedeelte (het opstellen van

(rédaction, à partir d'une note technique relative à une invention, d'une demande de brevet, analyse d'un cas de contrefaçon, etc.) et portera tant sur la législation belge que sur les conventions internationales. Elle pourra être subie avant, pendant ou après l'accomplissement de l'activité visée à l'article 3, § 1<sup>e</sup>, 6<sup>o</sup>, mais en tout cas au plus tard deux ans après la cessation de cette activité.

La question a été posée de savoir s'il n'est pas exagéré d'imposer au candidat mandataire agréé une épreuve sur la connaissance des dispositions régissant les droits intellectuels, alors qu'il doit déjà être titulaire d'un diplôme et posséder une certaine pratique en matière de brevets d'invention. La réponse à cette question doit être négative. En effet, une telle épreuve est rendue nécessaire par le fait que le droit de la propriété industrielle ne figure très souvent que comme cours à option dans les programmes des universités ou écoles de niveau universitaire; la possession d'un diplôme ne garantit donc pas que le candidat mandataire agréé a suivi un enseignement sur cette matière, par ailleurs très complexe. D'autre part, l'argument selon lequel l'acquisition de la pratique rendrait l'examen superflu ne peut davantage être retenu. La valeur et l'étendue de l'activité visée au 6<sup>o</sup> de l'article 3 varieront en effet sensiblement selon que le candidat aura accompli cette période d'initiation chez tel ou tel « patron ». Il convient en outre de noter que, ainsi qu'il a été dit ci-dessus, l'épreuve pourra être subie avant l'accomplissement de cette période. Il est à remarquer enfin que presque toutes les législations étrangères sur les mandataires agréés posent comme condition à l'exercice de la profession la réussite d'un examen.

L'article 3, § 2, faisant application du principe de la primauté du traité sur la loi interne, dispose qu'il est accordé une dérogation aux conditions de nationalité et de domicile visées au § 1<sup>e</sup> lorsque pareille dérogation est imposée à la Belgique par un traité international. Une telle dérogation pourra également être accordée par le Roi lorsqu'elle se recommande par l'existence d'une réciprocité. Conformément à l'article 3, § 3, sont dispensés de l'inscription (cette précision ne résulte pas clairement du texte proposé par le Conseil d'Etat), à l'instar de ce que dispose la Convention instituant un système européen de délivrance de brevets, les avocats inscrits au tableau de l'Ordre. Pour autant qu'ils soient admis à exercer leur profession en Belgique en vertu de la loi belge ou d'une convention internationale, les avocats de nationalité étrangère bénéficieront également de la même dispense. Ces exceptions à la règle générale (dérogation « par catégorie » et non individuelles) permettront de tenir compte notamment des dispositions du Traité de Rome qui prohibent toute discrimination entre Belges et ressortissants des autres Etats membres de la Communauté économique européenne.

Le projet prévoit à l'article 4 la création auprès du Ministère des Affaires économiques d'une Commission d'agrément des mandataires en matière de brevets d'invention. Cette Commission aura pour tâches de faire subir aux demand-

een octrooiaanvraag aan de hand van een technische nota over een uitvinding, de ontleding van een geval van inbreuk, enz...) en heeft betrekking zowel op de Belgische wetgeving als op de internationale overeenkomsten. De proef kan afgelegd worden vóór, tijdens of na het beëindigen van de aktiviteit bedoeld onder artikel 3, paragraaf 1, 6<sup>o</sup>, maar in ieder geval ten laatste twee jaar na het beëindigen van deze activiteit.

De vraag werd gesteld of het niet overdreven is aan de kandidaat voor de erkenning als gemachtigde een bijkomend examen op te leggen over de kennis van de reglementering van de intellectuele rechten terwijl hij reedshouder moet zijn van een diploma en een zekere praktijk moet hebben inzake uitvindingsoctrooien. Hierop dient negatief geantwoord te worden. Inderdaad zulk examen is noodzakelijk omwille van het feit dat het recht van industriële eigendom zeer dikwijls slechts als keuzevak in de programma's der universiteiten of instellingen van universitair niveau werd opgenomen; het bezit van een diploma is dus geen waarborg dat de kandidaat voor erkenning van gemachtigde onderricht heeft gevolgd over deze materie die ten andere zeer ingewikkeld is. Overigens kan evenmin het argument volgens welk het opdoen van ondervinding in deze het examen overbodig zou maken aanvaard worden. De aard en de omvang van de werkzaamheid bedoeld onder 6<sup>o</sup> van artikel 3 zullen immers aanzienlijk verschillen naargelang de kandidaat deze leerperiode zal doorgemaakt hebben bij deze of gene « meester ». Bovendien dient er op gewezen dat zoals vroeger gezegd werd het examen kan afgelegd worden vóór de beëindiging van deze periode. Tenslotte weze opgemerkt dat bijna alle buitenlandse wetgevingen betreffende de erkenning van gemachtigden als voorwaarde voor de uitoefening van het beroep het slagen in een examen opleggen.

*Artikel 3, § 2, in toepassing van het principe van voorrang van het verdrag op de nationale wet, bepaalt dat een afwijking toegestaan wordt op de vereisten inzake nationaliteit en woonplaats bedoeld in § 1 wanneer dergelijke afwijking aan België opgelegd wordt door een internationaal verdrag. Een dergelijke afwijking kan eveneens door de Koning toegestaan worden wanneer ze door het bestaan van wederkerigheid aan te bevelen is. Luidens artikel 3, § 3, worden van inschrijving vrijgesteld (dit punt komt niet duidelijk naar voor in de tekst voorgesteld door de Raad van State), de advocaten die op het tableau van de Orde zijn ingeschreven in navolging van hetgeen het verdrag houdende instelling van een Europees systeem van octrooiverlening voorziet. Voor zover ze hun beroep in België mogen uitoefenen krachtens de Belgische wet of een internationale overeenkomst, genieten advocaten van vreemde nationaliteit eveneens deze vrijstelling. Door deze uitzonderingen op de algemene regel (afwijkingen « per categorie » en niet afzonderlijke) wordt in 't bijzonder rekening gehouden met de bepalingen van het Verdrag van Rome die elke discriminatie tussen Belgen en onderhorigen van andere Statenleden van de Europese Economische Gemeenschap verbieden.*

Het ontwerp stelt in artikel 4 de oprichting voor bij het Ministerie van Economische Zaken van een Commissie voor erkenning van octrooigmachtigden. Deze Commissie zal tot taak hebben de in artikel 3, § 1, 7<sup>o</sup>, voorziene proef

deurs en inscription l'épreuve visée à l'article 3, § 1<sup>er</sup>, 7<sup>e</sup>, et de donner un avis au Ministre dans un certain nombre de cas (examiner si le candidat remplit les conditions d'inscription, émettre une opinion sur les omissions ou raditions).

L'article 5 dispose que la Commission comprend deux sections, l'une statuant en langue française, l'autre, en langue néerlandaise. La composition de la Commission ainsi que les modalités de son fonctionnement seront fixées par le Roi. Les personnes inscrites au registre y seront représentées dans une proportion équitable.

La procédure d'inscription au registre est fixée à l'article 6. Il convient de souligner que la décision du Ministre devra être motivée lorsqu'elle dérogera à l'avis de la Commission d'agrément ou aura pour objet de refuser une inscription.

La sauvegarde des « droits acquis » fait l'objet de l'article 7. Actuellement, les mandataires en matière de brevets d'invention peuvent se répartir en deux groupes : les conseils en brevets exerçant leur profession à titre indépendant et les personnes qui, étant au service d'une entreprise, y sont chargées plus spécialement du dépôt, du maintien en vigueur et de la gestion des titres de propriété industrielle appartenant à l'entreprise qui les emploie ou aux sociétés ayant des liens économiques ou financiers étroits avec elle.

Ces conseils en brevets et les responsables des services de brevets des entreprises pourront, sur leur demande introduite au plus tard trois mois après l'entrée en vigueur de l'article 7, être inscrits au registre s'ils apportent la preuve qu'ils remplissent toutes les conditions énumérées à l'article 7. Il est à remarquer que cet article autorise également les collaborateurs des personnes précitées à demander leur inscription à la condition expresse toutefois qu'ils établissent d'une manière indubitable leur qualification en matière de brevets d'invention (l'expression « collaborateur qualifié » qui figure dans le projet de loi devant dès lors être comprise stricto sensu). Il existe en effet actuellement un certain nombre de personnes qui, bien que n'étant pas chargées de la direction du bureau ou du service de brevets auprès duquel elles présentent leurs services, n'en possèdent pas moins les connaissances requises pour exercer valablement la profession de mandataire. Il convient dès lors de permettre également à ces collaborateurs qualifiés de bénéficier des dispositions dérogatoires de l'article 7.

En vue de l'examen des demandes d'inscription introduites en application de l'article 7, § 1<sup>er</sup>, (« droits acquis ») et pour la durée de cet examen, il est proposé d'instituer une commission spéciale dont le Roi déterminera la composition et le mode de fonctionnement. La tâche de cette commission, qui comprendra deux sections, consistera uniquement à examiner — en vue de donner un avis au Ministre — si les preuves requises sont apportées par le demandeur en inscription, contrairement à celle de la Commission d'agrément qui aura, entre autres missions, celle de faire subir aux candidats mandataires agréés l'épreuve professionnelle visée à l'article 3. Cette différence de nature des tâches explique la composition particulière (magistrats, avocats, ...) qui devrait être réservée à cette commission spéciale.

af te nemen van de personen die wensen ingeschreven te worden en advies uit te brengen aan de Minister in een aantal gevallen (nagaan of de kandidaat voldoet aan de inschrijvingsvoorwaarden, advies uitbrengen over weglatingen of doorhalingen).

*Artikel 5* bepaalt dat de Commissie twee afdelingen bevat, de ene voor de beslissingen in het Nederlands, de andere voor de beslissingen in het Frans. De samenstelling van de Commissie alsmede de wijze van werken zullen door de Koning bepaald worden. De personen in het register ingeschreven zullen billijk vertegenwoordigd zijn.

De procedure van inschrijving in het register wordt vastgesteld in *artikel 6*. Aangestipt moet worden dat elke beslissing van de Minister moet gemotiveerd zijn wanneer zij afwijkt van het advies uitgebracht door de Erkenningsscommissie of wanneer een inschrijving geweigerd wordt.

Het vrijwaren van de « verworven rechten » wordt behandeld in *artikel 7*. Op dit ogenblik kunnen de octrooigmachtdigen in twee groepen verdeeld worden : de octrooiraadgevers die hun beroep zelfstandig uitoefenen en de personen die in dienst staan van een onderneming en er belast zijn met het indienen, het in stand houden en het beheer van de titels van industriële eigendom die toebehoren aan de onderneming die hen tewerkstelt of aan maatschappijen die nauwe economische of financiële banden met haar hebben.

Deze octrooiraadgevers en de verantwoordelijken voor de octrooidiensten van de ondernemingen kunnen op hun verzoek, ingediend ten laatste drie maanden na het in werking treden van artikel 7, in het register ingeschreven worden indien zij het bewijs leveren dat zij alle voorwaarden opgesomd in artikel 7 vervullen. Aan te stippen valt dat dit artikel ook de medewerkers van bovengenoemde personen toelaat hun inschrijving te vragen echter op uitdrukkelijke voorwaarde dat zij op onbetwistbare manier hun bevoegdheid in octrooizaken bewijzen (de uitdrukking « bevoegde medewerker » die in het ontwerp van wet voorkomt moet dan ook beperkend geïnterpreteerd worden). Er zijn heden ten dage immers een aantal personen die, zonder belast te zijn met de leiding van een bureau of een octrooidienst waarbij zij hun diensten leveren, toch de nodige kennis bezitten om het beroep van gemachtigde naar behoren te vervullen. Het past dan ook deze bevoegde medewerkers de kans te laten om van de afwijkende bepalingen van artikel 7 gebruik te maken.

Voor het onderzoek van de aanvragen tot inschrijving ingediend bij toepassing van artikel 7, § 1 (« verworven rechten ») en voor de duur van dit onderzoek, wordt de oprichting van een speciale commissie voorgesteld waarvan de samenstelling en de wijze van werken door de Koning zal worden bepaald. De taak van deze commissie, die twee afdelingen zal bevatten, zal enkel bestaan in het nagaan — met het oog op het aan de Minister te geven advies — of de vereiste bewijzen zijn voorgelegd door degene die de inschrijving aanvraagt, in tegenstelling met de Erkenningsscommissie die onder andere tot taak zal hebben de kandidaat-gemachtigde de beroepsproef bedoeld in artikel 3 af te nemen. Dit verschil in de aard van de opdracht verklaart de bijzondere samenstelling van deze speciale commissie (magistraten, advocaten, ...).

La possibilité pour toute personne inscrite au registre d'obtenir, sur demande adressée au Ministre, que son nom soit omis temporairement ou définitivement du registre est prévue à l'article 8.

L'article 9 traite des cas d'omission d'office du registre. Cette disposition n'appelle pas de commentaires particuliers.

L'article 10 prévoit les cas de radiation du registre. Cette mesure revêt un caractère déshonorant; aussi sera-t-elle ordonnée lorsque la personne inscrite au registre ne répond plus aux dispositions relatives à l'honorabilité (art. 3, § 1<sup>er</sup>, 4<sup>o</sup>), ou a volontairement présenté, lors de sa demande d'inscription ou d'une demande en modification de son inscription, de fausses preuves concernant son aptitude à figurer au registre ou encore lorsqu'elle s'est rendue coupable d'une faute grave dans l'exercice de ses activités de représentation des tiers auprès de l'Administration. Si une personne inscrite au registre a subi une condamnation prononcée par une juridiction étrangère à une peine privative de liberté de trois mois au moins, même conditionnelle, pour l'une des infractions spécifiées à l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 dont il est question à l'article 3, § 1<sup>er</sup>, 4<sup>o</sup>, du projet de loi, sa radiation du registre ne sera effectuée qu'après que cette condamnation aura produit ses effets conformément à l'article 2 de l'arrêté royal précité.

Avant de prendre une décision d'omission ou de radiation du registre, le Ministre doit, aux termes de l'article 11, demander l'avis de la Commission d'agrément. Celle-ci avertit l'intéressé, au moins vingt jours d'avance, de la date de la séance au cours de laquelle son cas sera examiné et l'invite à se présenter, éventuellement assisté d'un avocat ou d'un mandataire agréé, ou à se faire représenter par l'une de ces personnes, à cette séance. Les décisions d'omission et de radiation et celles par lesquelles le Ministre déroge à l'avis de la Commission doivent être motivées.

L'article 12 détermine la portée de l'omission et de la radiation du registre. Il est toutefois nécessaire de préciser que l'interdiction ne vise que les actes accomplis en qualité de mandataire en matière de brevets d'invention devant l'Administration, l'intéressé conservant le droit d'agir pour son propre compte devant le Service de la propriété industrielle et commerciale, dans les cas où la loi l'autorise.

Etant donné qu'en matière de brevets d'invention les actes doivent souvent, sous peine de forclusion, être accomplis dans un délai déterminé, l'article 13 ouvre la faculté, pour tout mandataire agréé ou avocat visé au paragraphe 3 de l'article 3, de poser auprès de l'Administration et sans avoir besoin de justifier d'un mandat du déposant ou du titulaire du brevet les actes qui normalement auraient dû être exécutés par un confrère décédé. Cette faculté est également ouverte lorsque le mandataire agréé ou l'avocat se trouve, par suite de la survenance d'une circonstance telle qu'une maladie grave et subite, une interdiction, etc., dans

De mogelijkheid voor elk in het register ingeschreven persoon om op verzoek aan de Minister te bekomen dat zijn naam ofwel tijdelijk ofwel definitief uit het register weggeleten wordt is voorzien in artikel 8.

Artikel 9 behandelt de gevallen van weglating van ambtswege uit het register. Deze bepaling vergt geen speciaal commentaar.

Artikel 10 regelt de gevallen van doorhaling in het register. Deze maatregel is van onterende aard; ze wordt daarom bevolen wanneer de persoon die ingeschreven is in het register, niet meer voldoet aan de voorwaarde van eerbaarheid (art. 3, § 1, onder 4<sup>o</sup>), of wetens valse bewijzen betreffende zijn geschiktheid om in het register opgenomen te worden heeft voorgelegd ter gelegenheid van zijn verzoek om inschrijving of van zijn verzoek om wijziging van zijn inschrijving, of nog wanneer de persoon zich heeft schuldig gemaakt aan zware tekortkomingen in de uitoefening van zijn werkzaamheid als mandataris van derden bij de Administratie. Indien een persoon, die in het register ingeschreven is, een veroordeling heeft opgelopen uitgesproken door een buitenlandse rechtsmacht tot een gevangenisstraf van ten minste drie maanden, zelfs indien ze voorwaardelijk is, voor een van de inbreuken opgesomd in het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 waarvan sprake in artikel 3, § 1, 4<sup>o</sup>, van het ontwerp van wet, dan zal de doorhaling slechts gebeuren nadat deze veroordeling uitwerking zal gekregen hebben overeenkomstig artikel 2 van dat koninklijk besluit.

Vooraleer de Minister over een weglating of doorhaling in het register beslist dient hij, overeenkomstig artikel 11, het advies van de Erkenningscommissie in te winnen. Deze Commissie brengt de belanghebbende op de hoogte, minstens twintig dagen op voorhand, van de datum van de zitting waarin zijn geval zal onderzocht worden en nodigt hem uit hierop aanwezig te zijn, eventueel bijgestaan door een advocaat of erkend gemachtigde, of zich ter zitting te doen vertegenwoordigen door een dezer personen. De beslissingen tot weglating of doorhaling en deze waarbij de Minister afwijkt van het advies van de Commissie dienen met redenen omkleed te zijn.

Artikel 12 bevat de gevolgen van de weglating uit en de doorhaling in het register. Het is echter wel nodig hierbij aan te stippen dat het verbod enkel en alleen de handelingen betreft die verricht worden in hoedanigheid van gemachtigde inzake uitvindingsoctrooien bij de Administratie. De belanghebbende behoudt het recht voor eigen rekening op te treden bij de Dienst voor handels- en rijverheidseigendom in de gevallen waar de wet dit toestaat.

Met inachtneming dat inzake uitvindingsoctrooien de handelingen dikwijs op straf van verval dienen verricht te worden binnen een bepaalde termijn geeft artikel 13 de mogelijkheid aan elk erkend gemachtigde of aan een advocaat bedoeld in paragraaf 3 van artikel 3 handelingen te verrichten bij de Administratie die normalerwijze door een overleden confrater zouden moeten verricht geweest zijn en zonder hiervoor een bewijs te leveren van een volmacht van de depositario of de titularis van het octrooi. Deze mogelijkheid bestaat eveneens wanneer de erkende gemachtigde of de advocaat zich ingevolge het voordoen van een om-

l'impossibilité absolue d'exécuter sa mission de mandataire auprès de l'Administration. Cette possibilité est accordée pendant un délai d'un an à compter du décès ou de la survenance de la circonstance décrite ci-dessus (voir, à propos du délai, la version néerlandaise du texte proposé par le Conseil d'Etat). Le fait de déroger à la règle générale selon laquelle tout mandataire doit produire devant le Service de la propriété industrielle et commerciale une procuration attestant qu'il a le pouvoir de représenter son mandant justifie la fixation de ce délai d'un an, par ailleurs amplement suffisant pour permettre au déposant ou au titulaire du brevet d'être averti du décès ou de l'impossibilité d'agir de son mandataire et de prendre les mesures nécessaires découlant de ces situations.

Il va de soi que la disposition de l'article 13 n'a pas pour effet d'enlever, durant cette période, au déposant ou au titulaire du brevet le droit de désigner un autre mandataire agréé ou avocat assimilé à un tel mandataire.

L'article 14 qui, d'une part, détermine le lieu où le registre est déposé et où tout intéressé peut le consulter et, d'autre part, prévoit la publication des décisions concernant les inscriptions, les omissions et les radiations, et l'article 15, qui abroge l'article 17 de la loi du 11 octobre 1919 dont il a été question ci-dessus, n'appellent pas de commentaires particuliers.

Le projet prévoit enfin, à l'article 16, que les articles 1<sup>er</sup>, 3 à 6 et 8 à 15 entreront en vigueur à la date qui sera fixée par le Roi. L'article 1<sup>er</sup>, qui impose d'avoir recours, en certains cas, à un mandataire agréé, ne pourra en effet être d'application qu'au moment où la publication de la liste des mandataires agréés en application de l'article 7 sortira ses effets. En attendant la mise en vigueur de cet article, tout demandeur ou titulaire de brevet aura la faculté, comme c'est le cas actuellement, d'agir auprès de l'Administration soit lui-même, soit par l'entremise d'un mandataire muni d'un pouvoir. Les articles 4 et 5 traitent de la Commission d'agrément. Par sa composition même, cette commission, qui comprendra, comme il a été dit plus haut, un nombre équitable de personnes inscrites au registre, ne pourra être constituée qu'à partir du jour où la liste des mandataires agréés en application de l'article 7 aura été publiée. C'est à ce moment également que pourront seulement être appliqués les articles 3, 6 et 8 à 14. Il importe enfin que l'article 17 de la loi du 11 octobre 1919 ne soit abrogé (art. 15) que lorsque les dispositions de l'article 10 seront entrées en vigueur.

Telles sont, Mesdames et Messieurs, les principales observations qu'appelle le projet qui est soumis à votre examen, projet qui a recueilli l'avis favorable de la Commission compétente du Conseil supérieur de la Propriété industrielle.

*Le Ministre des Affaires économiques,*

F. HERMAN

standigheid, als b.v. een zware en plotselinge ziekte, een onzettende, enz., in de absolute onmogelijkheid bevindt om zijn taak als mandataris bij de Administratie uit te oefenen. Deze mogelijkheid wordt voor een periode van een jaar na het overlijden of het voordoen van de hierboven omschreven omstandigheid verleend (cf., in verband met de termijn, de Nederlandse versie van de door de Raad van State voorgestelde tekst). Een afwijking op de algemene regel dat elk gemachtigde een volmacht dient voor te leggen bij de Dienst voor handels- en rijverheidseigendom waaruit blijkt dat hij de bevoegdheid heeft zijn opdrachtgever te vertegenwoordigen wettigt de vaststelling van de termijn van één jaar, die ten andere meer dan voldoende is opdat de depositant of de titularis van het octrooi op de hoogte kan gebracht worden van het overlijden of de onmogelijkheid om op te treden van zijn gemachtigde en om hem in de mogelijkheid te stellen de nodige maatregelen te nemen die voortspruiten uit deze omstandigheden.

Het spreekt vanzelf dat de bepaling van artikel 13 niet tot gevolg heeft de depositant of de titularis van het octrooi gedurende deze periode het recht te ontnemen een ander erkend gemachtigde of een advocaat hieraan gelijkgesteld aan te duiden.

Artikel 14 dat enerzijds de plaats bepaalt waar het register berust en waar elke belanghebbende er inzage kan van nemen en dat anderzijds bepaalt dat de beslissingen over de inschrijvingen, de weglatingen en de doorhalingen zullen gepubliceerd worden en artikel 15 dat artikel 17 afschaft van de wet van 11 oktober 1919 waarvan hoger sprake, hoeven geen bijzondere besprekking.

Het ontwerp bepaalt tenslotte in artikel 16 dat de artikelen 1, 3 tot 6 en 8 tot 15 in werking zullen treden op de door de Koning vastgestelde dag. Artikel 1 dat een verplicht beroep op een erkend gemachtigde voorziet in zekere gevallen kan slechts toepasselijk zijn vanaf het ogenblik dat de publicatie van de lijst der gemachtigden erkend in toepassing van artikel 7 uitwerking zal hebben. In afwachting van het in werking treden van dit artikel heeft iedere aanvrager of titularis de mogelijkheid zoals heden hetzij zelf op te treden bij de Administratie hetzij door tussenkomst van een gemachtigde in het bezit van een volmacht. De artikelen 4 en 5 handelen over de Erkenningsscommissie. Door zijn samenstelling zelf kan deze Commissie die zoals hoger vermeld een billijk aantal personen zal omvatten die in het register zijn ingeschreven slechts opgericht worden vanaf de dag dat de lijst van de gemachtigden, erkend in toepassing van artikel 7, zal gepubliceerd zijn. Slechts vanaf dat ogenblik kunnen de artikelen 3, 6 en 8 tot 14 in werking treden. Tenslotte mag artikel 17 van de wet van 11 oktober 1919 maar ingetrokken worden (art. 15) wanneer de bepalingen van artikel 10 in werking zullen zijn.

Dit zijn, Mevrouw, Mijne Heren, de bijzonderste bemerkingen bij het ontwerp dat aan uw onderzoek wordt voorgelegd, en dat gunstig advies kreeg van de bevoegde Commissie van de Hoge Raad voor de Industriële Eigendom.

*De Minister van Economische Zaken,*

F. HERMAN

**PROJET DE LOI**

BAUDOUIN,  
Roi des Belges,

*A tous, présents et à venir, SALUT.*

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires économiques,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Affaires économiques est chargé de présenter en Notre nom aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

**ARTICLE 1<sup>er</sup>**

§ 1<sup>er</sup>. Sous réserve des dispositions du § 2 du présent article, toute personne physique ou morale peut, en matière de brevets d'invention, agir pour son propre compte devant le Service de la propriété industrielle et commerciale, soit elle-même, soit par l'entremise d'un de ses préposés muni d'un pouvoir général ou spécial.

§ 2. Le recours à un mandataire agréé ou à un avocat visé au § 3 de l'article 3 est obligatoire pour agir en matière de brevets d'invention devant le Service de la propriété industrielle et commerciale lorsqu'une personne physique ou morale

1<sup>o</sup> se fait représenter auprès du Service précité par une personne autre qu'un de ses préposés ou

2<sup>o</sup> ne possède ni domicile ni établissement effectif en Belgique; en ce cas, le recours à un mandataire agréé ou à un avocat visé au § 3 de l'article 3 n'est cependant pas exigé pour le dépôt de la demande de brevet lorsque ce dépôt est effectué par le demandeur de brevet lui-même ou par un de ses préposés muni d'un pouvoir général ou spécial.

Lorsqu'un mandataire inscrit au registre est chargé de déposer une demande de brevet, le procès-verbal de dépôt peut toutefois être signé par un de ses préposés muni d'un pouvoir général ou spécial, si le dépôt est fait en personne.

Est nul de plein droit tout acte accompli auprès du Service de la propriété industrielle et commerciale en contravention des dispositions du présent paragraphe.

**ART. 2**

Il est créé au Service de la propriété industrielle et commerciale du Ministère des Affaires économiques un registre des mandataires agréés en matière de brevets d'invention.

**ONTWERP VAN WET**

BOUDEWIJN,  
Koning der Belgen,

*Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.*

Op de voordracht van Onze Minister van Economische Zaken,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Economische Zaken is gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst volgt :

**ARTIKEL 1**

§ 1. Onder voorbehoud van de bepalingen van § 2 van dit artikel mag ieder natuurlijke of rechtspersoon inzake uitvindingsoctrooien voor eigen rekening optreden bij de Dienst voor handels- en rijverheidseigendom, ofwel zelf ofwel door bemiddeling van een zijner aangestelden niet een algemene of bijzondere volmacht.

§ 2. Het beroep op een erkende gemachtigde of op een advocaat bedoeld in § 3 van artikel 3 is verplichtend om inzake uitvindingsoctrooien bij de Dienst voor handels- en rijverheidseigendom op te treden wanneer de natuurlijke of rechtspersoon

1<sup>o</sup> zich bij voornoemde Dienst laat vertegenwoordigen door iemand anders dan een zijner aangestelden of

2<sup>o</sup> noch woonplaats noch werkelijke vestiging in België heeft; in dit geval is het beroep op een erkend gemachtigde of op een advocaat bedoeld in § 3 van artikel 3 nochtans niet vereist voor het indienen van een octrooiaanvraag indien het depot door de octrooiaanvrager zelf gedaan wordt of door een van zijn aangestelden met een algemene of bijzondere volmacht.

Wanneer een in het register ingeschreven gemachtigde belast is met de indiening van een octrooiaanvraag mag het proces-verbaal van depot nochtans ondertekend worden door een van zijn aangestelden drager van een algemene of bijzondere volmacht indien het depot in eigen persoon gedaan wordt.

Is van rechtswege nietig elke handeling die bij de Dienst voor handels- en rijverheidseigendom wordt verricht in strijd met de bepalingen van deze paragraaf.

**ART. 2**

Bij de Dienst voor handels- en rijverheidseigendom van het Ministerie van Economische Zaken wordt een register van de erkende octrooigmachtden ingesteld.

Le Roi détermine les mentions qui doivent figurer au registre ainsi que les modalités de la tenue de celui-ci.

#### ART. 3

§ 1<sup>er</sup>. Seules les personnes physiques peuvent être inscrites au registre. Elles doivent remplir les conditions suivantes :

1<sup>o</sup> être Belges et être domiciliées en Belgique;  
 2<sup>o</sup> être âgées d'au moins 25 ans;  
 3<sup>o</sup> ne pas être interdites ou placées sous conseil judiciaire;  
 4<sup>o</sup> ne pas se trouver en état d'interdiction au sens des articles 31 à 34 du Code pénal; n'avoir subi aucune condamnation en Belgique ou à l'étranger pour l'une des infractions spécifiées à l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 portant interdiction pour certains condamnés de participer à l'administration et à la surveillance de certaines sociétés, modifié par les lois du 14 mars 1962 et du 16 mars 1972;

5<sup>o</sup> être titulaires d'un diplôme d'enseignement universitaire belge ou d'un diplôme d'enseignement supérieur de niveau universitaire belge, délivré après quatre années d'études au moins dans une discipline scientifique, technique ou juridique.

Les diplômes délivrés à l'étranger après quatre années d'études au moins, dans les mêmes disciplines, sont autorisés à la condition que leur équivalence ait été préalablement reconnue par les autorités belges compétentes;

6<sup>o</sup> avoir exercé une activité en matière de brevets d'invention pendant une durée et selon des modalités fixées par le Roi;

7<sup>o</sup> avoir subi avec succès une épreuve devant la commission visée à l'article 4 au plus tard deux ans après la cessation de l'activité visée au 6<sup>o</sup> du présent paragraphe, sur la matière de la propriété industrielle et principalement sur celle des brevets d'invention.

§ 2. Ne doit pas remplir les conditions de domicile et de nationalité la personne qui en est dispensée soit en vertu d'une convention internationale, soit en vertu d'une dérogation accordée par le Roi pour cause de réciprocité.

§ 3. Les avocats belges inscrits au tableau de l'Ordre et les avocats de nationalité étrangère admis à exercer leur profession en Belgique en vertu de la loi belge ou d'une convention internationale sont dispensés de l'inscription au registre.

#### ART. 4

Il est institué auprès du Ministère des Affaires économiques une Commission d'agrément des mandataires en matière de brevets d'invention qui a pour tâches :

1<sup>o</sup> d'examiner si les personnes désireuses d'être inscrites au registre des mandataires agréés en matière de brevets

De Koning bepaalt de vermeldingen die in het register dienen te worden opgenomen alsmede de voorwaarden waarin dit wordt gehouden.

#### ART. 3

§ 1. Alleen natuurlijke personen kunnen worden ingeschreven in het register. Zij moeten aan de volgende voorwaarden voldoen :

1<sup>o</sup> Belg zijn en in België woonachtig zijn;  
 2<sup>o</sup> minstens 25 jaar oud zijn;  
 3<sup>o</sup> niet onbekwaam verklaard zijn of onder gerechtelijk raadsman zijn gesteld;  
 4<sup>o</sup> niet in staat van ontzetting zijn als bedoeld in artikelen 31 tot 34 van het Strafwetboek; geen veroordeling in België of in het buitenland hebben opgelopen voor een van de misdrijven vermeld in het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 bevattende voor sommige veroordeelden ontzetting tot deelname aan het beheer van en het toezicht op sommige vennootschappen, gewijzigd bij de wetten van 14 maart 1962 en van 16 maart 1972;

5<sup>o</sup> in het bezit zijn van een Belgisch universitair diploma of diploma van hoger onderwijs van universitair niveau, afgegeven na minstens vier studiejaren, met betrekking tot een wetenschappelijke, technische of juridische discipline.

De in het buitenland na minstens vier studiejaren afgegeven diploma's in dezelfde disciplines worden aanvaard mits hun gelijkwaardigheid vooraf door de bevoegde Belgische overheden werd erkend;

6<sup>o</sup> een activiteit in verband met uitvindingsoctrooien hebben uitgeoefend waarvan de Koning de duur en de nadere regelen vaststelt;

7<sup>o</sup> geslaagd zijn voor een examen over de rijverkeers-eigendom en hoofdzakelijk over de uitvindingsoctrooien, af te leggen voor de in artikel 4 bedoelde commissie ten laatste twee jaar na de stopzetting van de activiteit bedoeld in 6<sup>o</sup> van deze paragraaf.

§ 2. Aan de woonplaats- en nationaliteitsvereisten dient niet te worden voldaan door de persoon die daarvan is vrijgesteld, hetzij op grond van een internationaal verdrag, hetzij op grond van een afwijking door de Koning uit hoofde van wederkerigheid toegestaan.

§ 3. De Belgische advocaten ingeschreven op het tableau van de Orde en de advocaten van buitenlandse nationaliteit die krachtens de Belgische wet of een internationale overeenkomst hun beroep in België mogen uitoefenen worden vrijgesteld van de inschrijving in het register.

#### ART. 4

Bij het Ministerie van Economische Zaken wordt een Commissie voor erkenning van octrooigemachtigden ingesteld die tot opdracht heeft :

1<sup>o</sup> na te gaan of de personen die in het register van erkende octrooigemachtigden wensen te worden ingeschre-  
 ven

d'invention remplissent les conditions prévues par l'article 3, § 1<sup>er</sup>, 1<sup>o</sup> à 6<sup>o</sup>;

2<sup>o</sup> de faire subir l'épreuve visée à l'article 3, § 1<sup>er</sup>, 7<sup>o</sup>;

3<sup>o</sup> de donner au Ministre un avis sur les décisions qu'il est appelé à prendre en matière d'omission et de radiation du registre.

#### ART. 5

La Commission comprend deux sections. L'une statue en langue française, l'autre en langue néerlandaise.

Le Roi règle la composition et le fonctionnement de la Commission.

Les crédits nécessaires sont inscrits au budget du Ministère des Affaires économiques.

#### ART. 6

La demande d'inscription au registre est adressée au Ministère des Affaires économiques. Celui-ci la transmet à la Commission, qui émet un avis sans retard. L'avis est transmis au Ministre en même temps que le dossier.

Si le demandeur remplit les conditions requises, le Ministre fait procéder à son inscription au registre dans le mois qui suit la réception de l'avis.

Si le demandeur ne remplit pas ces conditions, le Ministre rejette la demande dans le même délai. Dans les deux cas, le Ministre en informe l'intéressé sans retard.

Les décisions par lesquelles le Ministre déroge à l'avis de la Commission et celles par lesquelles il rejette la demande doivent être motivées.

#### ART. 7

§ 1<sup>er</sup>. Par dérogation à l'article 3, toute personne physique domiciliée en Belgique qui prouvera avoir agi en Belgique d'une manière habituelle et satisfaisante, durant les cinq années précédant la date d'entrée en vigueur du présent article, en qualité soit de mandataire indépendant en matière de brevets d'invention, soit de responsable du service des brevets d'invention d'une entreprise, soit de collaborateur qualifié en matière de brevets d'invention d'une des personnes précitées, pourra, à sa demande et après l'avis de la Commission prévu au paragraphe 2 du présent article, être inscrite par le Ministre des Affaires économiques au registre sans avoir à remplir d'autres conditions d'inscription que celles prévues à l'article 3, § 1<sup>er</sup>, 2<sup>o</sup> à 4<sup>o</sup>.

Toute personne physique domiciliée en Belgique qui prouvera avoir agi d'une manière habituelle et satisfaisante à l'étranger, avant la date d'entrée en vigueur du présent article, en qualité soit de mandataire indépendant en matière de brevets d'invention agréé par le service central de la

ven, voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 3, § 1, 1<sup>o</sup> tot 6<sup>o</sup>;

2<sup>o</sup> het in artikel 3, § 1, onder 7<sup>o</sup> bedoelde examen af te nemen;

3<sup>o</sup> de Minister van advies te dienen over de door hem te nemen beslissingen tot weglatting en doorhaling uit het register.

#### ART. 5

De Commissie bestaat uit twee afdelingen. De ene behandelt de zaken in de Nederlandse taal, de andere de zaken in de Franse taal.

De Koning bepaalt de samenstelling en de werkwijze van de Commissie.

De nodige kredieten worden ingeschreven op de begroting van het Ministerie van Economische Zaken.

#### ART. 6

De aanvraag tot inschrijving in het register wordt aan de Minister van Economische Zaken gericht. Deze zendt ze over aan de Commissie, die onverwijd een advies uitbrengt. Het advies wordt samen met het dossier aan de Minister overgemaakt.

Indien de aanvrager de gestelde voorwaarden vervult, doet de Minister hem in het register inschrijven binnen de maand na de ontvangst van het advies.

Indien de aanvrager de voorwaarden niet vervult, verwerpt de Minister de aanvraag binnen dezelfde termijn. In beide gevallen wordt de betrokken hiervan onverwijd op de hoogte gesteld.

De beslissingen waarbij de Minister van het advies van de Commissie afwijkt en deze waarbij hij de aanvraag verwerpt, dienen te worden gemotiveerd.

#### ART. 7

§ 1. Met afwijking van artikel 3 kan elke in België woonachtige natuurlijke persoon die kan bewijzen dat hij in België gewoonlijk en op bevredigende wijze opgetreden is gedurende de vijf jaar die de datum van inwerkingtreding van dit artikel voorafgaan, hetzij in de hoedanigheid van onafhankelijk octrooigmachtigde, hetzij als verantwoordelijk persoon, van de octrooidienst van een bedrijf, hetzij als bevoegd medewerker in uitvindingsoctrooien van een van de voornoemde personen, op zijn verzoek en na advies van de Commissie bedoeld in paragraaf 2 van dit artikel, door de Minister van Economische Zaken worden ingeschreven in het register, zonder andere inschrijvingsvoorwaarden te moeten vervullen dan deze vermeld onder artikel 3, § 1, 2<sup>o</sup> tot 4<sup>o</sup>.

Iedere in België woonachtige natuurlijke persoon die bewijst gewoonlijk en op bevredigende wijze opgetreden te zijn in het buitenland vóór de datum van inwerkingtreding van dit artikel, hetzij in de hoedanigheid van onafhankelijk octrooigmachtigde erkend door de centrale dienst

propriété industrielle d'un Etat membre de la Communauté économique européenne, soit de responsable du service des brevets d'invention d'une entreprise établie dans l'un des Etats membres, soit de collaborateur qualifié en matière de brevets d'invention d'une des personnes précitées, pourra, à concurrence de deux années au maximum, faire valoir cette activité comme si celle-ci avait été exercée en Belgique.

§ 2. En vue de l'examen des demandes d'inscription au registre introduites en application du paragraphe précédent et pour la durée de cet examen, il est institué une Commission auprès du Ministère des Affaires économiques.

La Commission comprend deux sections. L'une statue en langue française, l'autre en langue néerlandaise. Le Roi règle la composition et le fonctionnement de la Commission.

Les crédits nécessaires sont inscrits au budget du Ministère des Affaires économiques.

§ 3. La demande ainsi que les documents qui s'y rapportent doivent être envoyés au Ministre des Affaires économiques par lettre recommandée à la poste au plus tard trois mois après la date d'entrée en vigueur du présent article.

Le Ministre les transmet pour avis à la Commission.

L'avis, accompagné du dossier, doit être transmis au Ministre sans retard.

Si le demandeur remplit les conditions requises, le Ministre fait procéder à son inscription au registre dans le mois qui suit la réception de l'avis.

Si le demandeur ne remplit pas ces conditions, le Ministre rejette la demande dans le même délai. Dans les deux cas, le Ministre en informe l'intéressé sans retard.

Les décisions par lesquelles le Ministre déroge à l'avis de la Commission et celles par lesquelles il rejette la demande doivent être motivées.

#### ART. 8

Toute personne inscrite au registre peut demander au Ministre que son nom soit omis temporairement ou définitivement du registre.

#### ART. 9

Est omis d'office du registre le nom de :

1<sup>o</sup> celui qui est inscrit au registre en application de l'article 6, s'il ne remplit plus les conditions énumérées à l'article 3, § 1<sup>er</sup>, 1<sup>o</sup> et 3<sup>o</sup>, ou ne peut plus invoquer les dispositions de la convention internationale ou la réciprocité visées au § 2 dudit article;

2<sup>o</sup> celui qui est inscrit en application de l'article 7, s'il n'est plus domicilié en Belgique, s'il a été interdit ou placé sous conseil judiciaire.

voor de nijverheidseigendom van een Lid-Staat van de Europese Economische Gemeenschap, hetzij als verantwoordelijk persoon van de octrooidienst van een bedrijf gevestigd in een Lid-Staat, hetzij als bevoegd medewerker inzake uitvindingsoctrooien van een van de vorenvermelde personen, kan deze werkzaamheid, alsof zij in België werd uitgeoefend, doen gelden voor een termijn van ten hoogste twee jaar.

§ 2. Voor het onderzoek van de aanvragen tot inschrijving in het register, ingediend overeenkomstig de vorige paragraaf en voor de duur van dat onderzoek, wordt bij het Ministerie van Economische Zaken een Commissie opgericht.

De Commissie bestaat uit twee afdelingen. De ene behandelt de zaken in de Nederlandse taal, de andere de zaken in de Franse taal. De Koning bepaalt de samenstelling en de werkwijze van de Commissie.

De nodige kredieten worden ingeschreven op de begroting van het Ministerie van Economische Zaken.

§ 3. De aanvraag en de daarop betrekking hebbende documenten dienen aan de Minister van Economische Zaken bij een ter post aangetekend schrijven te worden gestuurd, uiterlijk drie maanden na de datum van inwerkingtreding van dit artikel.

Deze zendt ze voor advies over aan de Commissie.

Het advies dient onverwijld, samen met het dossier, aan de Minister te worden gezonden.

Indien de aanvrager de gestelde voorwaarden vervult, doet de Minister hem inschrijven in het register binnen de maand na de ontvangst van het advies.

Indien de aanvrager de voorwaarden niet vervult, verwijpt de Minister de aanvraag binnen dezelfde termijn. In beide gevallen wordt de betrokkenen hiervan onverwijld op de hoogte gesteld.

De beslissingen waarbij de Minister van het advies van de Commissie afwijkt en deze waarbij hij de aanvraag verwijpt, dienen te worden gemotiveerd.

#### ART. 8

Elke in het register ingeschreven persoon kan de Minister verzoeken om de tijdelijke of definitieve weglating van zijn naam uit het register.

#### ART. 9

Uit het register wordt van ambtswege weggelaten de naam van :

1<sup>o</sup> deze die met toepassing van artikel 6 is ingeschreven indien hij de voorwaarden opgesomd in artikel 3, § 1, 1<sup>o</sup> en 3<sup>o</sup>, niet meer vervult of zich niet meer kan beroepen op de bepalingen van het internationaal verdrag of op het bestaan van de wederkerigheid als bedoeld in § 2 van dit artikel;

2<sup>o</sup> deze die met toepassing van artikel 7 is ingeschreven, indien hij niet meer in België woonachtig is, onbekwaam is verklaard of onder gerechtelijk raadsman is geplaatst.

**ART. 10**

Est radié du registre le nom de :

1<sup>o</sup> celui qui, lors de sa demande d'inscription ou d'une demande en modification de son inscription, a volontairement présenté des documents, ou fait des déclarations dont le contenu ne correspond pas à la réalité;

2<sup>o</sup> celui qui a subi une condamnation ou a fait l'objet d'une mesure d'interdiction, visées à l'article 3, § 1<sup>er</sup>, 4<sup>o</sup>;

3<sup>o</sup> celui qui s'est rendu coupable d'une faute grave dans l'exercice de ses activités de représentation en matière de brevets d'invention auprès du Service de la propriété industrielle et commerciale.

**ART. 11**

Dans les cas visés aux articles 9 et 10, le Ministre demande l'avis préalable de la Commission d'agrément.

Celle-ci avise l'intéressé, au moins vingt jours d'avance, par lettre recommandée à la poste, de la séance au cours de laquelle l'affaire sera examinée. L'intéressé peut se faire assister ou représenter par un avocat ou par un mandataire agréé.

Les décisions d'omission et de radiation ainsi que celles par lesquelles le Ministre déroge à l'avis de la Commission doivent être motivées.

Elles sont notifiées sans retard à l'intéressé.

**ART. 12**

L'omission du nom d'une personne du registre entraîne pour cette personne, à dater de la notification et pour la durée de l'omission, l'interdiction d'agir comme mandataire en matière de brevets d'invention devant le Service de la propriété industrielle et commerciale.

En cas de radiation, cette interdiction est définitive.

**ART. 13**

En cas de décès d'un mandataire agréé en matière de brevets d'invention ou d'un avocat visé à l'article 3, § 3, ou de survenance d'une circonstance rendant impossible l'exécution de l'activité de représentation d'une telle personne, les missions qui lui étaient confiées peuvent, durant l'année qui suit le décès ou la survenance de cette circonstance, être exécutées auprès du Service de la propriété industrielle et commerciale par un autre mandataire agréé ou avocat visé à l'article précité sans que celui-ci doive justifier d'un mandat.

**ART. 14**

Le registre des mandataires agréés en matière de brevets d'invention est déposé au Service de la propriété industrielle et commerciale, où tout intéressé peut le consulter.

**ART. 10**

In het register wordt doorgehaald de naam van :

1<sup>o</sup> deze die bij zijn aanvraag tot inschrijving of bij een aanvraag tot wijziging van zijn inschrijving wetens documenten heeft voorgelegd of verklaringen heeft afgelegd waarvan de inhoud niet met de werkelijkheid overeenstemt;

2<sup>o</sup> deze die een veroordeling heeft opgelopen, of het voorwerp is geweest van een maatregel tot ontzetting, als bedoeld in artikel 3, § 1, 4<sup>o</sup>;

3<sup>o</sup> deze die zich schuldig gemaakt heeft aan een zware tekortkoming in de uitoefening van zijn werkzaamheden van vertegenwoordiging in zaken van uitvindingsoctrooien bij de Dienst voor handels- en rijverheidseigendom.

**ART. 11**

In de gevallen bepaald in de artikelen 9 en 10 wint de Minister vooraf het advies van de erkenningscommissie in.

Deze stelt de belanghebbende bij een ter post aangetekend schrijven, minstens twintig dagen vooraf, in kennis van de vergadering waarop de zaak zal worden behandeld. De betrokkenen kan zich laten bijstaan of vertegenwoordigen door een advocaat of door een erkend gemachtigde.

De beslissingen tot weglatting en tot doorhaling, alsmede die waarbij de Minister van het advies van de Commissie afwijkt, dienen te worden gemotiveerd.

Zij worden onverwijd ter kennis van de betrokkenen gebracht.

**ART. 12**

De weglatting van de naam van een persoon uit het register brengt voor die persoon verbod mee vanaf de dag der kennisgeving en voor de duur van de weglatting, als gemachtigde in zaken van uitvindingsoctrooien bij de Dienst voor handels- en rijverheidseigendom op te treden.

Dit verbod is definitief in geval van doorhaling.

**ART. 13**

Wanneer een erkend octrooigemachtigde of een advocaat bedoeld in artikel 3, § 3, overlijdt of zich een omstandigheid voordoet die de uitoefening van de vertegenwoordigingsactiviteit van zulk persoon onmogelijk maakt, kunnen de hem toevertrouwde opdrachten bij de Dienst voor handels- en rijverheidseigendom gedurende één jaar na het overlijden of het zich voordoen van zulk een omstandigheid verder worden uitgevoerd door een ander erkend octrooigemachtigde of een advocaat bedoeld in het bovenvermeld artikel, zonder dat die zijn mandaat hoeft te bewijzen.

**ART. 14**

Het register van de erkende octrooigemachtigden berust bij de Dienst voor handels- en rijverheidseigendom waar elke belanghebbende er inzage van kan nemen.

La liste des mandataires agréés en matière de brevets d'invention est publiée annuellement au *Moniteur belge* et au « Recueil des brevets d'invention ».

Toute modification intervenant en cours d'année y est également publiée.

#### **ART. 15**

L'article 17 de la loi du 11 octobre 1919 réglant certaines questions en matière de propriété industrielle est abrogé.

#### **ART. 16**

Les articles 1<sup>er</sup>, 3 à 6 et 8 à 15 entrent en vigueur à la date fixée par le Roi.

Donné à Bruxelles, le 12 janvier 1976.

**BAUDOUIN.**

**Par le Roi :**

*Le Ministre des Affaires économiques,*

**F. HERMAN.**

De lijst van erkende octrooigemachtigden wordt jaarlijks bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* en in de « Verzameling der uitvindingsoctrooien ».

Iedere wijziging die zich in de loop van het jaar voordoet, wordt eveneens daarin bekendgemaakt.

#### **ART. 15**

Artikel 17 van de wet van 11 oktober 1919 houdende regeling van sommige vraagstukken inzake nijverheidseigen-dom wordt opgeheven.

#### **ART. 16**

De artikelen 1, 3 tot 6 en 8 tot 15 treden in werking op een door de Koning te bepalen datum.

Gegeven te Brussel, 12 januari 1976.

**BOUDEWIJN.**

**Van Koningswege :**

*De Minister van Economische Zaken,*

**F. HERMAN.**

## AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Affaires économiques, le 25 février 1975, d'une demande d'avis sur un projet de loi « créant un registre des mandataires agréés en matière de brevets d'invention », a donné le 15 mai 1975 l'avis suivant :

## I. But du projet de loi

La « Convention sur la délivrance de brevets européens », signée à Munich le 5 octobre 1973, dispose en matière d'inscription sur la liste des mandataires agréés au futur Office européen des brevets (art. 163, (1), c), que durant une période transitoire dont le terme est fixé par le conseil d'administration, pourra être inscrite sur la liste des mandataires agréés, toute personne physique qui est habilitée à représenter en matière de brevets d'invention des personnes physiques ou morales devant le service central de la propriété industrielle de l'Etat contractant sur le territoire duquel cette personne exerce ou est employée ».

Dans la législation belge, il est question de mandataires agissant au nom de tiers en matière de brevets à l'article 17 de la loi du 11 octobre 1919, réglant certaines questions en matière de propriété industrielle, qui porte : « tout mandataire professionnel qui se serait rendu coupable de fautes graves dans l'exercice de sa profession, pourra être exclu par le Ministre des Affaires économiques du droit de déposer, en cette qualité, des demandes de brevets ».

La législation belge n'exige toutefois pas que ces personnes soient agréées.

En vue de l'entrée en vigueur de la disposition susvisée de la Convention, le projet de loi instaure un registre des mandataires agréés en matière de brevets d'invention.

## II. Contenu du projet de loi

Le projet détermine les modalités selon lesquelles il peut êtreagi devant le Service de la propriété industrielle et commerciale (art. 3). Il instaure un registre des mandataires agréés en matière de brevets d'invention (art. 1<sup>er</sup>) et fixe les conditions d'agrément (art. 2), d'inscription (art. 5), d'omission et de radiation du registre (art. 7).

Il instaure également une commission consultative chargée :

- 1<sup>e</sup> de vérifier si les conditions d'agrément sont remplies,
- 2<sup>e</sup> de faire subir l'épreuve requise pour l'agrément (art. 4),
- 3<sup>e</sup> d'émettre un avis sur les décisions d'omission et de radiation que le Ministre des Affaires économiques est appelé à prendre.

En outre, une disposition transitoire prévoit l'agrément des mandataires établis et de leurs collaborateurs qualifiés. Cette matière est réglée par l'article 6, qui institue deux commissions temporaires, l'une d'expression française et d'autre expression néerlandaise, dont la composition est différente de celle de la commission d'agrément, et qui sont chargées de vérifier si les conditions fixées pour l'inscription des intéressés sont remplies (§ 2).

L'article 11 du projet abroge l'article 17 de la loi du 11 octobre 1919 précité, rendu superflu par la disposition de l'article 7 du projet (omission et radiation).

## ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 25 februari 1975 door de Minister van Economische Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « houdende instelling van een register van erkende octrooigemachtigden », heeft de 15<sup>e</sup> mei 1975 het volgend advies gegeven :

## I. Doel van het ontwerp van wet

Het « Verdrag tot invoering van een Europees stelsel van octrooiverlening », ondertekend te München op 5 oktober 1973, voorziet met het oog op de inschrijving op de lijst van erkende octrooigemachtigden in het toekomstig Europees octrooibureau (art. 163, (1), c) : « dat gedurende de overgangsperiode waarvan de duur door de beheerraad wordt bepaald, op de lijst der erkende gemachtigden zal kunnen worden ingeschreven elke fysieke persoon die gemachtigd is inzake uitvindings-octrooien fysieke en rechtspersonen te vertegenwoordigen voor de centrale dienst voor rijverheidseigendom van het verdragsluitend land op wiens grondgebied deze persoon zijn beroep uitoeft of als bediende werkzaam is ».

Van gemachtigden om inzake octrooien namens derden op te treden, wordt in artikel 17 van de wet van 11 oktober 1919 houdende regeling van sommige vraagstukken inzake rijverheidseigendom gewag gemaakt waar gesteld wordt dat : « elke beroepsgemachtigde die zich zou hebben schuldig gemaakt aan zware fouten in de uitoefening van zijn beroep, door de Minister van Economische Zaken zal kunnen worden uitgesloten van het recht, in deze hoedanigheid, octrooiaanvragen in te dienen ».

De Belgische wetgeving vereist echter niet dat deze personen zouden zijn erkend.

Te dien einde wordt met het oog op de inwerkingtreding van de door het Verdrag gestelde bepaling door het ontwerp van wet een register van erkende octrooigemachtigden ingesteld.

## II. Inhoud van het ontwerp van wet

Het ontwerp bepaalt hoe voor de Dienst voor handels- en rijverheidseigendom kan worden opgetreden (art. 3). Het stelt een register van erkende octrooigemachtigden in (art. 1) en bepaalt de voorwaarden van erkenning (art. 2), van inschrijving (art. 5), van weglatting en doorhaling uit het register (art. 7).

Tevens wordt een adviserende commissie ingesteld belast met :

- 1<sup>e</sup> het nagaan of aan de voor erkenning gestelde voorwaarden is voldaan,
- 2<sup>e</sup> het afnemen van een voor de erkenning vereiste proef (art. 4),
- 3<sup>e</sup> het uitbrengen van een advies in verband met de door de Minister van Economische Zaken te nemen beslissingen van weglatting en doorhaling uit het register.

Bovendien wordt in een overgangsbeleid voorzien voor de erkenning van de gevestigde octrooigemachtigden en van hun bevoegde medewerkers. Deze materie wordt door artikel 6 geregeld. Door dit artikel worden twee tijdelijke commissies, een Nederlandstalige en een Frans-talige, ingesteld, die een andere samenstelling dan de erkenningscommissie hebben en die zijn belast met het nagaan of aan de voor de inschrijving van de betrokken personen gestelde voorwaarden is voldaan (§ 2).

Artikel 17 van de wet van 11 oktober 1919, hoger vermeld, dat door het gestelde in artikel 7 van het ontwerp (weglatting en doorhaling) overbodig wordt, wordt door artikel 11 opgeheven.

Enfin, l'entrée en vigueur (art. 12) est réglée de manière fractionnée :

a) entrent immédiatement en vigueur, à la date de la publication de la loi :

1. les dispositions instituant un registre,
  2. la disposition transitoire prévue pour les mandataires établis;
- b) les autres dispositions entreront en vigueur aux dates fixées par des arrêtés royaux.

### III. Observations générales

*A. Répercussions du projet sur l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 portant interdiction, pour certains condamnés, de participer à l'administration et à la surveillance de certaines sociétés*

La condition à laquelle l'article 2, § 1<sup>er</sup>, 3<sup>e</sup>, du projet subordonne l'agrément de mandataire en matière de brevets d'invention — c'est-à-dire n'avoir subi aucune condamnation pour l'une des infractions spécifiées à l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 — requiert une adaptation dudit arrêté. A cet effet, il y a lieu d'insérer, dans l'article 1<sup>er</sup> de cet arrêté, après les mots « ou l'activité de banque de dépôt définie... » les mots « ... ni l'activité de mandataire en matière de brevets d'invention définie par la loi du... ».

### B. Division du projet

Certains articles sont très longs et devraient être scindés.

La disposition de l'article 3, qui détermine les modalités d'action devant le Service de la propriété industrielle et commerciale, devrait logiquement précéder les autres dispositions du projet, qui ont trait à l'agrément, et former, avec le dernier alinéa du § 3 de l'article 2, l'article 1<sup>er</sup> du projet.

Le texte proposé à la fin du présent avis tient compte de ces observations, de celles qui seront formulées lors de l'examen des articles et de certaines autres, de pure forme, qui ne nécessitent pas de commentaire.

### IV. Examen des articles

#### Article 1<sup>er</sup>

Dans le texte français, il y a lieu d'écrire « au registre » au lieu de « sur le registre ».

#### Article 2

Cet article fixe les conditions d'inscription au registre.

La disposition du 5<sup>e</sup> de cet article, pourrait se borner à énoncer une règle de principe, dont le Roi déterminerait les modalités. Cette disposition figure au 6<sup>e</sup> du texte proposé pour cet article.

Le projet prévoit sous 6<sup>e</sup> que l'intéressé, titulaire d'un diplôme et possédant la pratique nécessaire, comme il est dit aux 4<sup>e</sup> et 5<sup>e</sup>, doit en outre subir une épreuve au plus tard deux ans après avoir exercé cette activité.

Le Conseil d'Etat ne peut s'empêcher de se demander s'il n'est pas exagéré d'imposer une telle condition supplémentaire. A titre d'exemple, ne peut, en ce qui concerne les épreuves à subir pour exercer une profession similaire, se référer à l'article 71, 4<sup>e</sup>, alinéa 2, du Code de commerce, qui accorde la dispense de l'examenposé pour la profession d'agent de change lorsque l'intéressé est titulaire de certains diplômes, comparables à ceux qu'exige le projet.

Tenslotte wordt de inwerkingtreding (art. 12) op een verschillende manier geregeld :

a) treden onmiddellijk bij de publicatie in werking :

1. de bepaling houdende instelling van een register,
2. de voor de gevestigden voorziene overgangsbepaling;

b) de overige bepalingen zullen in werking treden op bij koninklijke besluiten te bepalen tijdstippen.

### III. Algemene opmerkingen

*A. Weerslag van het ontwerp op het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 bevattende voor sommige veroordeelden ontzetting tot deelname aan het beheer van en het toezicht op sommige vennootschappen*

De in artikel 2, § 1, 3<sup>e</sup>, van het ontwerp aangegeven voorwaarde om als octrooigmachtigde te worden erkend, namelijk niet te zijn veroordeeld wegens een van de misdrijven vermeld in het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934, vergt een aanpassing van dit besluit. Men lasse bijgevolg in artikel 1 van dit besluit na de woorden : « ... omschreven bedrijvigheid van een depositobank... » volgende woorden in : « ... noch de bij de wet van ... omschreven bedrijvigheid van octrooigmachtigde ».

### B. Indeling van het ontwerp

De tekst van sommige artikelen is zeer lang en dient in afzonderlijke artikelen te worden gesplitst.

Artikel 3 bevat een bepaling waarbij wordt gesteld hoe voor de Dienst voor de handels- en nijverheidseigendom dient te worden opgetreden. Deze bepaling zou logischerwijze aan de andere bepalingen van het ontwerp die over de erkenning handelen, dienen vooraf te gaan en samen met het laatste lid van § 3 van artikel 2 artikel 1 vormen.

De aan het einde van het advies voor het ontwerp voorgestelde tekst houdt met deze opmerkingen alsmede met de naar aanleiding van de besprekking der artikelen gemaakte opmerkingen en andere welke louter de vorm betreffen en geen verder commentaar behoeven, rekening.

### IV. Artikelsegewijze besprekking

#### Artikel 1

In de Franse tekst schrijft men « au registre » in plaats van « sur le registre ».

#### Artikel 2

Dit artikel bepaalt de voorwaarden waaraan dient te worden voldaan om in het register te worden ingeschreven.

Met betrekking tot de onder het 5<sup>e</sup> van dit artikel voorkomende bepaling kan worden opgemerkt dat deze kan worden beperkt tot het stellen van een beginsel waarvan de Koning de nadere regelen bepaalt. Deze bepaling wordt onder het 6<sup>e</sup> van de voor dit artikel voorgestelde tekst opgenomen.

Onder het 6<sup>e</sup> wordt in het ontwerp als voorwaarde gesteld dat de betrokkenen, die in het bezit is van een diploma en de nodige praktijk heeft verworven, zoals aangegeven in het 4<sup>e</sup> en het 5<sup>e</sup>, bovendien een proef dient af te leggen ten laatste twee jaar na de uitoefening van die activiteit.

De Raad van State kan niet voorbijgaan aan de vraag of het opleggen van een dergelijke bijkomende voorwaarde niet als overdreven mag worden beschouwd. Bij wege van voorbeeld kan, met betrekking tot voor de uitoefening van een gelijkaardig beroep af te leggen proeven, worden gewezen op de in artikel 71, 4<sup>e</sup>, tweede lid, van het Wetboek van koophandel voor de uitoefening van het beroep van wisselagent voorziene vrijstelling van de opgelegde proef, wanneer de gegadigde in het bezit is van bepaalde diploma's welke gelijk kunnen worden gesteld met de door het ontwerp vereiste diploma's.

**Article 3**

Le dernier alinéa du § 2 de cet article prévoit qu'il est nul de plein droit tout acte accompli auprès du Service de la propriété industrielle et commerciale en contravention des dispositions du présent paragraphe.

En ce qui concerne les actes qui ne peuvent être accomplis qu'avec le concours du Service de la propriété industrielle et commerciale, il s'indiquerait plutôt de prévoir la sanction d'irrecevabilité de la demande. Pour les autres actes, la sanction de la nullité peut se justifier; elle ne saurait évidemment frapper que les seuls actes effectués devant le Service dans les limites du présent projet.

Le texte que le Conseil d'Etat propose à la fin du présent avis, tient compte de cette observation.

**Article 4**

Cet article institue une commission d'agrément des mandataires en matière de brevets d'invention.

L'alinéa 1<sup>er</sup> énumère les tâches de la commission :

1<sup>o</sup> examiner si les conditions matérielles exigées par l'article 3, § 1<sup>er</sup>, 1<sup>o</sup> à 6<sup>o</sup>, sont remplies et émettre un avis à ce sujet;

2<sup>o</sup> faire subir l'épreuve visée au 7<sup>o</sup>.

Il y aurait lieu de mentionner également ici la troisième tâche que le projet impose à la commission en son article 7, celle d'émettre un avis en cas d'omission ou de radiation du registre.

Pour ce qui est de la forme, cet article, trop long, gagnerait à être scindé en plusieurs articles distincts.

**Article 5**

Le § 1<sup>er</sup> de cet article prévoit que, si le demandeur remplit les conditions prévues à l'article 2 — conditions d'admissibilité et réussite de l'épreuve —, le Ministre fait procéder à son inscription au registre, ce qui porte à croire qu'une fois ces deux conditions réunies, il y a obligation d'inscrire le demandeur.

Le § 2 dispose que la décision ministérielle, si elle est contraire à l'avis de la commission, doit être motivée.

Tel que le texte est rédigé, une décision ministérielle contraire à l'avis de la commission ne paraît possible qu'au cas où le Ministre estime que les éléments communiqués ne sont pas conformes à la réalité.

Le fonctionnaire délégué a précisé que ces éléments — à l'exclusion donc du résultat de l'épreuve — seront soumis à l'appréciation du Ministre. Cette intention devrait se dégager du texte.

**Article 6**

L'article règle le régime transitoire applicable aux mandataires établis.

D'une part, en son § 1<sup>er</sup>, il fixe les conditions auxquelles le bénéfice du régime transitoire est subordonné.

Le § 2, d'autre part, prévoit que deux commissions temporaires instruiront les demandes.

Le Conseil d'Etat n'aperçoit pas pourquoi la composition des commissions devrait, pour l'instruction de ces demandes, être différente de celle qui est prévue pour le système définitif d'agrément.

Il se recommande donc de prévoir, ici également, une commission unique, composée de deux sections.

**Artikel 3**

Naar luid van het laatste lid van § 2 van dit artikel « is van rechtswege nietig elke handeling die bij de Dienst voor de handels- en nijverheidseigendom wordt verricht in strijd met de bepalingen van deze paragraaf ».

Voor de handelingen die maar met de medewerking van de Dienst voor handels- en nijverheidseigendom kunnen worden verricht, lijkt het meer aangewezen te voorzien in een sanktie van niet-ontvankelijkheid van het verzoek. Voor andere handelingen is de invoering van de sanktie van nietigheid verantwoordbaar, sanktie uiteraard beperkt tot de handelingen die, binnen de grenzen van het ontwerp, ten overstaan van de Dienst worden verricht.

De door de Raad van State aan het einde van het advies voorgestelde tekst houdt met deze opmerking rekening.

**Artikel 4**

Dit artikel stelt een commissie voor erkenning van octrooigmachtingen in.

In het eerste lid worden de taken van de commissie opgesomd; zij zijn :

1<sup>o</sup> het nagaan of aan de materiële voorwaarden vereist door artikel 3, § 1, 1<sup>o</sup> tot 6<sup>o</sup>, is voldaan en het uitbrengen van een advies in verband hiermede;

2<sup>o</sup> het afnemen van de in het 7<sup>o</sup> bedoelde proef.

De derde door het ontwerp aan de commissie opgelegde taak, waarvan sprake in artikel 7, namelijk het uitbrengen van een advies van weglatig of doorhaling uit het register, dient hier eveneens te worden vermeld.

Wat de vorm betreft, zou dit artikel dat zeer lang is, bovendien in afzonderlijke artikelen dienen te worden onderverdeeld.

**Artikel 5**

Dit artikel stelt in § 1 dat, indien de aanvrager de voorwaarden in artikel 2 bepaald vervult — vereisten van toelaatbaarheid en slagen in de proef —, de Minister hem op het register doet inschrijven. Dit lijkt, indien beide voorwaarden zijn vervuld, op een verplichting tot inschrijving te wijzen.

In § 2 wordt bepaald dat de ministeriële beslissing die strijdig is met het advies van de commissie, dient te worden gemotiveerd.

Zoals de tekst is gesteld, lijkt een met het advies van de commissie strijdige ministeriële beslissing slecht mogelijk indien de Minister van oordeel zou zijn dat de medegedeelde gegevens niet met de werkelijkheid stroken.

De gemachtigde ambtenaar heeft desomtrent toegelicht dat alleen deze elementen — dus met uitsluiting van het resultaat van de proef — aan de appreciatie van de Minister zullen worden onderworpen. De tekst zou dit tot uiting moeten brengen.

**Artikel 6**

Het artikel bevat bepalingen in verband met het overgangsstelsel voor de gevestigden.

Enerzijds stelt het in § 1 de voorwaarden vast om van het overgangsstelsel te genieten.

Anderzijds wordt in § 2 bepaald dat twee tijdelijke commissies de aanvragen zullen behandelen.

De Raad van State ziet niet in waarom voor het behandelen van deze aanvragen de betrokken commissies op een andere wijze zouden zijn samengesteld dan als bepaald voor het definitief erkenningsysteem.

Er wordt dus aangeraden hier eveneens in één enkele commissie, bestaande uit twee afdelingen, te voorzien.

**Articles 7 et 8**

L'article 7 règle les cas d'omission et de radiation du registre.

Cet article devrait être scindé en deux articles distincts, dont l'un réglerait l'omission, et l'autre la radiation.

L'article 8 contient en outre une disposition relative à l'omission du registre demandée par l'intéressé.

Cette disposition devrait précéder les dispositions susvisées.

Les cas d'omission énumérés par le projet paraissent exclure la possibilité d'une omission définitive. La distinction faite à cet égard doit dès lors être abandonnée.

**Article 12**

Ainsi qu'il a été observé dans l'introduction, cet article règle l'entrée en vigueur du projet de manière fractionnée.

En ce qui concerne l'entrée en vigueur immédiate des dispositions qui instaurent le registre et qui règlent le régime transitoire d'agrément, le Conseil d'Etat ne voit pas (à moins qu'une raison valable puisse être invoquée) pourquoi il a été dérogé au système habituel d'entrée en vigueur.

**V. Proposition de texte pour les articles du projet****ARTICLE 1<sup>er</sup>**

(texte de l'art. 3 du projet complété par le § 3 de l'art. 2)

En matière de brevets d'invention, peut agir devant le Service de la propriété industrielle et commerciale : soit le demandeur de brevet même, soit son préposé muni d'un pouvoir général ou spécial, soit un mandataire agréé en matière de brevets d'invention, soit un avocat inscrit au tableau de l'ordre, soit un avocat de nationalité étrangère admis à exercer sa profession en Belgique en vertu de la loi belge ou d'une convention internationale.

Sauf pour le dépôt d'une demande de brevet d'invention, le recours à un mandataire agréé ou à un avocat est obligatoire pour toute personne physique ou morale qui ne possède ni domicile, ni siège, ni établissement effectif en Belgique.

L'inobservation du présent article entraîne, selon le cas, l'irrecevabilité de la demande ou la nullité de l'acte.

**ART. 2**

(texte de l'art. 1<sup>er</sup> du projet)

Il est créé au Service de la propriété industrielle et commerciale du Ministère des Affaires économiques un registre des mandataires agréés en matière de brevets d'invention.

Le Roi détermine les mentions qui doivent figurer au registre ainsi que les modalités de la tenue de celui-ci.

**ART. 3**

(texte de l'art. 2 du projet)

§ 1<sup>er</sup>. Seules les personnes physiques peuvent être inscrites au registre. Elles doivent remplir les conditions suivantes :

1<sup>o</sup> être belges et être domiciliées en Belgique;

2<sup>o</sup> être âgées d'au moins vingt-cinq ans;

3<sup>o</sup> ne pas être interdites ou placées sous conseil judiciaire;

**Artikelen 7 en 8**

Artikel 7 bevat bepalingen waarin de gevallen van weglatting en doorhaling uit het register worden geregeld.

Het zou in twee afzonderlijke artikelen waarvan het ene de weglatting en het andere de doorhaling regelen, dienen te worden gesplitst.

Artikel 8 bevat eveneens een bepaling in verband met de weglatting, op verzoek van de betrokkenen, uit het register.

Het zou aan de hierboven vermelde bepalingen dienen vooraf te gaan.

Wat de door het ontwerp voor de weglatting opgesomde gevallen betreft, schijnen deze de mogelijkheid van een definitieve weglatting uit te sluiten. Het in dit verband gemaakte onderscheid dient dus te vervallen.

**Artikel 12**

Zoals hoger in het inleidend gedeelte aangemerkt, regelt dit artikel de inwerkingtreding van het ontwerp op twee verschillende manieren.

Wat de onmiddellijke inwerkingtreding van de bepalingen waarbij het register wordt ingesteld en waarbij het overgangsstelsel voor de erkenning wordt geregeld betreft, ziet de Raad van State niet in (tenzij hiervoor een geldige reden kan worden ingeroepen) waarom ter zake van het gebruikelijk stelsel van de inwerkingtreding wordt afgeweken.

**V. Voor de artikelen van het ontwerp voorgestelde tekst****ARTIKEL 1**

(tekst van art. 3 van het ontwerp aangevuld met § 3 van art. 2)

Bij de Dienst voor handels- en rijverheidseigendom treedt in zaken van uitvindingsoctrooien op : hetzij de octrooiaanvrager zelf, hetzij zijn aangestelde in het bezit van een algemene of een bijzondere volmacht, hetzij een erkend octrooigemachtigde, hetzij een op het tableau van de orde ingeschreven advocaat, hetzij een advocaat van buitenlandse nationaliteit die krachtens de Belgische wet of een internationale overeenkomst zijn beroep in België mag uitoefenen.

Met uitzondering van het depot van een octrooiaanvraag is het beroep op een erkend gemachtigde of op een advocaat, zoals hierboven aangegeven, verplicht voor de natuurlijke personen en rechtspersonen die noch woonplaats, noch zetel, noch werkelijke vestiging in België hebben.

De niet-naleving van dit artikel heeft al naar het geval de niet-ontvankelijkheid van het verzoek of de nietigheid van de handeling tot gevolg.

**ART. 2**

(tekst van art. 1 van het ontwerp)

Bij de Dienst voor de handels- en rijverheidseigendom van het Ministerie van Economische Zaken wordt een register van de erkende octrooigemachtigden ingesteld.

De Koning bepaalt de vermeldingen die in het register dienen te worden opgenomen alsmede de voorwaarden waarin dit wordt gehouden.

**ART. 3**

(tekst van art. 2 van het ontwerp)

§ 1. Alleen natuurlijke personen kunnen worden ingeschreven in het register. Zij moeten aan de volgende voorwaarden voldoen :

1<sup>o</sup> Belg zijn en in België woonachtig zijn;

2<sup>o</sup> minstens vijfentwintig jaar oud zijn;

3<sup>o</sup> niet onbekwaam verklaard zijn of onder gerechtelijk raadsman zijn gesteld;

4° ne pas se trouver en état d'interdiction au sens des articles 31 à 34 du Code pénal; n'avoir subi aucune condamnation en Belgique ou à l'étranger, pour l'une des infractions spécifiées à l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934 portant interdiction, pour certain condamnés, de participer à l'administration et à la surveillance de certaines sociétés, modifié par les lois du 14 mars 1962 et du 16 mars 1972;

5° être titulaires d'un diplôme universitaire belge ou d'un diplôme d'enseignement supérieur de niveau universitaire belge, délivré après quatre années d'études au moins dans une discipline scientifique, technique ou juridique.

Les diplômes délivrés à l'étranger après quatre années d'études au moins, dans les mêmes disciplines, sont autorisés à la condition que leur équivalence ait été préalablement reconnue par les autorités belges compétentes;

6° avoir exercé une activité en matière de brevets d'invention pendant une durée et selon des modalités fixées par le Roi;

(7° avoir subi avec succès une épreuve devant la commission visée à l'article 4 au plus tard deux ans après la cessation de l'activité visée au 6° du présent paragraphe, sur la matière...) (sous réserve de l'observation formulée lors de l'examen de l'art. 2, 6°, du projet).

§ 2. Ne doit pas remplir les conditions de domicile et de nationalité, la personne qui en est dispensée soit en vertu d'une convention internationale, soit en vertu d'une dérogation accordée par le Roi pour cause de réciprocité.

#### ART. 4

(texte remanié de l'al. 1<sup>er</sup> de l'art. 4)

Il est institué auprès du Ministère des Affaires économiques une commission d'agrément des mandataires en matière de brevets d'invention qui a pour tâches :

1° d'examiner si les personnes désireuses d'être inscrites au registre des mandataires agréés en matière de brevets d'invention remplissent les conditions prévues par l'article 3, § 1<sup>er</sup>, 1° à 6°;

(2° de faire subir l'épreuve visée à l'article 3, § 1<sup>er</sup>, 7°;) (sous réserve de l'observation formulée lors de l'examen de l'art. 2, 6°, du projet);

3° de donner au Ministre un avis sur les décisions qu'il est appelé à prendre en matière d'omission et de radiation du registre.

#### ART. 5

(texte des al. 3, 4 et 5 de l'art. 4)

La commission comprend deux sections. L'une statue en langue française, l'autre en langue néerlandaise.

Le Roi règle la composition et le fonctionnement de la commission.

Les crédits nécessaires sont inscrits au budget du Ministère des Affaires économiques.

#### ART. 6

(texte remanié de l'art. 5 du projet)

La demande est adressée au Ministre des Affaires économiques. Celui-ci la transmet à la commission, qui émet un avis sans retard. L'avis est transmis au Ministre en même temps que le dossier.

Si le demandeur remplit les conditions requises, le Ministre fait procéder à son inscription au registre dans le mois qui suit la réception de l'avis.

4° niet in staat van ontzetting zijn als bedoeld in artikelen 31 tot 34 van het Strafwetboek; geen veroordeling in België of in het buitenland hebben opgelopen voor een van de misdrijven vermeld in het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 bevattende voor sommige veroordeelden ontzetting tot deelname aan het beheer van en het toezicht op sommige vennootschappen, gewijzigd bij de wetten van 14 maart 1962 en van 16 maart 1972;

5° in het bezit zijn van een Belgisch universitair diploma of diploma van hoger onderwijs van universitair niveau, afgegeven na minstens vier studiejaren, met betrekking tot een wetenschappelijke, technische of juridische discipline.

De in het buitenland na minstens vier studiejaren afgegeven diploma's in dezelfde discipline worden aanvaard mits hun gelijkwaardigheid vooraf door de bevoegde Belgische overheden werd erkend;

6° een activiteit in verband met uitvindingsoctrooien hebben uitgevend waarvan de Koning de duur en de nadere regelen vaststelt;

(7° geslaagd zijn voor een examen, af te leggen voor de in artikel 4 bedoelde commissie ten laatste twee jaar na de activiteit bedoeld in 6° van de paragraaf, over...) (onder voorbehoud van de opmerking gemaakt bij de besprekking van artikel 2, 6°, van het ontwerp).

§ 2. Aan de woonplaats- en nationaliteitsvereisten dient niet te worden voldaan door de persoon die daarvan is vrijgesteld, hetzij op grond van een internationaal verdrag, hetzij op grond van een afwijking door de Koning uit hoofde van wederkerigheid toegestaan.

#### ART. 4

(herwerkte tekst van het eerste lid van art. 4)

Bij het Ministerie van Economische Zaken wordt een commissie voor erkenning van octrooigemachtigden ingesteld die tot opdracht heeft :

1° na te gaan of de personen die in het register van erkende octrooigemachtigden wensen te worden ingeschreven, voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 3, § 1, 1° tot 6°;

(2° het artikel 3, § 1, onder 7° bedoelde examen af te nemen); (onder voorbehoud van de opmerking gemaakt bij de besprekking van art. 2, 6°, van het ontwerp);

3° de Minister van advies te dienen over de door hem te nemen beslissingen tot weglatting en doorhaling uit het register.

#### ART. 5

(tekst van de derde, vierde en vijfde ledenvan art. 4)

De commissie bestaat uit twee afdelingen. De ene behandelt de zaken in de Nederlandse taal, de andere de zaken in de Franse taal.

De Koning bepaalt de samenstelling en de werkwijze van de commissie.

De nodige kredieten worden ingeschreven op de begroting van het Ministerie van Economische Zaken.

#### ART. 6

(herwerkte tekst van art. 5 van het ontwerp)

De aanvraag wordt aan de Minister van Economische Zaken gericht. Deze zendt ze over aan de commissie, die onverwijld een advies uitbrengt. Het advies wordt samen met het dossier aan de Minister overgemaakt.

Indien de aanvrager de gestelde voorwaarden vervult, doet de Minister hem in het register inschrijven binnen een maand na de ontvangst van het advies.

Si le demandeur ne remplit pas ces conditions le Ministre rejette la demande dans le même délai. Dans les deux cas, le Ministre en informe l'intéressé sans retard.

Les décisions par lesquelles le Ministre déroge à l'avis de la commission et celles par lesquelles il rejette la demande doivent être motivées.

**ART. 7**  
(texte de l'art. 6 du projet)

§ 1<sup>er</sup>. Par dérogation à l'article 3, toute personne physique domiciliée en Belgique qui prouvera avoir agi en Belgique d'une manière habituelle et satisfaisante, durant les cinq années précédant l'entrée en vigueur du présent article, en qualité soit de mandataire indépendant en matière de brevets d'invention, soit de responsable du service des brevets d'invention d'une entreprise, soit de collaborateur qualifié en matière de brevets d'invention d'une des personnes précitées, pourra, à sa demande et après l'avis de la commission prévue au paragraphe 2 du présent article, être inscrite par le Ministre des Affaires économiques au registre sans avoir à remplir d'autres conditions d'inscription que celles prévues à l'article 3, § 1<sup>er</sup>, 2<sup>e</sup> à 4<sup>e</sup>.

Tout personne physique domiciliée en Belgique qui prouve avoir agi d'une manière habituelle et satisfaisante à l'étranger, avant l'entrée en vigueur du présent article, en qualité soit de mandataire indépendant en matière de brevets d'invention agréé par le service central de la propriété industrielle d'un Etat membre de la Communauté économique européenne, soit de responsable du service des brevets d'invention d'une entreprise établie dans l'un des Etats membres, soit de collaborateur qualifié en matière de brevets d'invention d'une des personnes précitées, pourra, à concurrence de deux années au maximum, faire valoir cette activité comme si celle-ci avait été exercée en Belgique.

§ 2. En vue de l'examen des demandes d'inscription au registre introduites en application du paragraphe précédent et pour la durée de cet examen, il est institué une commission auprès du Ministère des Affaires économiques.

La commission comprend deux sections. L'une statue en langue française, l'autre en langue néerlandaise. Le Roi règle la composition et le fonctionnement de la commission.

Les crédits nécessaires sont inscrits au budget du Ministère des Affaires économiques.

§ 3. La demande ainsi que les documents qui s'y rapportent doivent être envoyés au Ministre des Affaires économiques par lettre recommandée à la poste au plus tard trois mois après l'entrée en vigueur du présent article.

Le Ministre les transmet pour avis à la commission intéressée.

L'avis, accompagné du dossier, doit être transmis au Ministre sans retard.

Si le demandeur remplit les conditions requises, le Ministre fait procéder à son inscription au registre dans le mois qui suit la réception de l'avis.

Si le demandeur ne remplit pas ces conditions, le Ministre rejette la demande dans le même délai. Dans les deux cas le Ministre en informe l'intéressé sans retard.

Les décisions par lesquelles le Ministre déroge à l'avis de la commission et celles par lesquelles il rejette la demande, doivent être motivées.

**ART. 8**  
(art. 8 du projet)

Toute personne inscrite au registre peut demander au Ministre que son nom soit omis temporairement ou définitivement du registre.

Indien de aanvrager de voorwaarden niet vervult, verwerpt de Minister de aanvraag binnen dezelfde termijn. In beide gevallen wordt de betrokkenen hiervan onverwijld op de hoogte gesteld.

De beslissingen waarbij de Minister van het advies van de commissie afwijkt en waarbij hij de aanvraag verwerpt, dienen te worden gemotiveerd.

**ART. 7**  
(tekst van art. 6 van het ontwerp)

§ 1. Met afwijking van artikel 3 kan elke in België woonachtige natuurlijke persoon die kan bewijzen dat hij in België gewoonlijk en op bevredigende wijze opgetreden is gedurende de vijf jaar die de inwerkingtreding van dit artikel voorafgaan, hetzij in de hoedanigheid van onafhankelijk octrooigemachtigde, hetzij als verantwoordelijk persoon van de octrooidienst van een bedrijf, hetzij als bevoegd medewerker in uitvindingsoctrooien van een van de voornoemde personen, op zijn verzoek en na advies van de commissie bedoeld in paragraaf 2 van dit artikel, door de Minister van Economische Zaken worden ingeschreven in het register, zonder andere inschrijvingsvoorwaarden te moeten vervullen dan deze vermeld onder artikel 3, § 1, 2<sup>e</sup> tot 4<sup>e</sup>.

Iedere in België woonachtige natuurlijke persoon die bewijst gewoonlijk en op bevredigende wijze opgetreden te zijn in het buitenland volgt de inwerkingtreding van dit artikel, hetzij in de hoedanigheid van onafhankelijk octrooigemachtigde erkend door de centrale dienst voor de rijverheidseigendom van een Lid-Staat van de Europese Gemeenschap, hetzij als verantwoordelijk persoon van de octrooidienst van een bedrijf gevestigd in een Lid-Staat, hetzij als bevoegd medewerker inzake uitvindingsoctrooien van een van de vorenvermelde personen, kan deze werkzaamheid, alsof zij in België werd uitgeoefend, doen gelden voor een termijn van ten hoogste twee jaar.

§ 2. Voor het onderzoek van de aanvragen tot inschrijving in het register, ingediend overeenkomstig de vorige paragraaf en voor de duur van dat onderzoek, wordt bij het Ministerie van Economische Zaken een commissie opgericht.

De commissie bestaat uit twee afdelingen. De ene behandelt de zaken in de Nederlandse taal, de andere de zaken in de Franse taal. De Koning bepaalt de samenstelling en de werkwijze van de commissie.

De nodige kredieten worden ingeschreven op de begroting van het Ministerie van Economische Zaken.

§ 3. De aanvraag en de daarop betrekking hebbende dokumenten dienen aan de Minister van Economische Zaken bij een ter post aangestekend schrijven te worden gestuurd, uiterlijk drie maanden na de inwerkingtreding van dit artikel.

Deze zendt ze voor advies over aan de betrokken commissie.

Het advies dient onverwijld, samen met het dossier, aan de Minister te worden gezonden.

Indien de aanvrager de gestelde voorwaarden vervult, doet de Minister hem inschrijven in het register binnen een maand na de ontvangst van het advies.

Indien de aanvrager de voorwaarden niet vervult, verwerpt de Minister de aanvraag binnen dezelfde termijn. In beide gevallen wordt de betrokkenen hiervan onverwijld op de hoogte gesteld.

De beslissingen waarbij de Minister van het advies van de commissie afwijkt en waarbij hij de aanvraag verwerpt, dienen te worden gemotiveerd.

**ART. 8**  
(art. 8 van het ontwerp)

Elke in het register ingeschreven persoon kan de Minister van Economische Zaken verzoeken om de tijdelijke of definitieve weglating van zijn naam uit het register.

**ART. 9**  
(art. 7, § 1<sup>e</sup>, du projet)

Est omis d'office du registre :

1<sup>e</sup> celui qui est inscrit au registre en application de l'article 6, s'il ne remplit plus les conditions énumérées à l'article 3, § 1<sup>e</sup>, 1<sup>o</sup> et 3<sup>o</sup>, ou ne peut plus invoquer les dispositions du traité international ou la réciprocité visées au § 2 dudit article;

2<sup>e</sup> celui qui est inscrit en application de l'article 7, s'il n'est plus domicilié en Belgique, s'il a été interdit ou placé sous conseil judiciaire.

**ART. 10**  
(art. 7, § 2, du projet)

Est radié du registre :

1<sup>e</sup> celui qui, lors de sa demande d'inscription ou d'une demande en modification de son inscription, a volontairement présenté des documents, ou fait des déclarations, dont le contenu ne correspond pas à la réalité;

2<sup>e</sup> celui qui a subi une condamnation ou a fait l'objet d'une mesure d'interdiction, visées à l'article 3, § 1<sup>e</sup>, 4<sup>e</sup>;

3<sup>e</sup> celui qui s'est rendu coupable d'une faute grave dans l'exercice de ses activités de représentation en matière de brevets d'invention auprès du Service de la propriété industrielle et commerciale.

**ART. 11**  
(art. 7, § 3, du projet)

Dans les cas visés aux articles 9 et 10, le Ministre demande l'avis préalable de la commission d'agrément.

Celle-ci avise l'intéressé, au moins vingt jours d'avance, par lettre recommandée à la poste, de la séance au cours de laquelle l'affaire sera examinée. L'intéressé peut se faire assister ou représenter par un avocat ou par un mandataire agréé.

Les décisions d'omission et de radiation ainsi que celles par lesquelles le Ministre déroge à l'avis de la commission doivent être motivées.

Elles sont notifiées sans retard à l'intéressé.

**ART. 12**  
(art. 7, § 3, du projet)

L'omission du nom d'une personne du registre entraîne pour cette personne, à dater de la notification et pour la durée de l'omission, l'interdiction d'agir en matière de brevets d'invention devant le Service de la propriété industrielle et commerciale.

En cas de radiation, cette interdiction est définitive.

**ART. 13**  
(art. 9 du projet)

En cas de décès d'un mandataire agréé en matière de brevets d'invention, les missions qui lui étaient confiées peuvent être exécutées auprès du Service de la propriété industrielle et commerciale par un autre mandataire agréé sans que celui-ci doive justifier d'un mandat.

**ART. 9**  
(art. 7, § 1, van het ontwerp)

Uit het register wordt van ambtswege weggelaten :

1<sup>e</sup> hij die met toepassing van artikel 6 is ingeschreven indien hij de voorwaarden opgesomd in artikel 3, § 1, 1<sup>o</sup> en 3<sup>o</sup> niet meer vervult of zich niet meer kan beroepen op de bepalingen van het internationaal verdrag of op het bestaan van de wederkerigheid als bedoeld in § 2 van dit artikel;

2<sup>e</sup> hij die met toepassing van artikel 7 is ingeschreven indien hij niet meer in België woonachtig is, onbekwaam is verklaard of onder gerechtelijk raadsman is geplaatst.

**ART. 10**  
(art. 7, § 2, van het ontwerp)

In het register wordt doorgehaald :

1<sup>e</sup> hij die bij zijn aanvraag tot inschrijving of bij een aanvraag tot wijziging van zijn inschrijving wetens documenten heeft voorgelegd of verklaringen heeft aangelegd waarvan de inhoud niet met de werkelijkheid overeenstemt;

2<sup>e</sup> hij die een veroordeling heeft opgelopen, of het voorwerp is geweest van een maatregel tot ontzetting, als bedoeld in artikel 3, § 1, 4<sup>e</sup>;

3<sup>e</sup> hij die zich schuldig gemaakt heeft aan een zware tekortkoming in de uitoefening van zijn werkzaamheden van vertegenwoordiging in zaken van uitvindingsoctrooien bij de Dienst voor handels- en rijverheidseigendom.

**ART. 11**  
(art. 7, § 3, van het ontwerp)

In de gevallen bepaald in de artikelen 9 en 10 wint de Minister vooraf het advies van de erkenningscommissie in.

Deze stelt de belanghebbende bij een ter post aangetekend schrijven, minstens twintig dagen vooraf, in kennis van de vergadering waarop de zaak zal worden behandeld. De betrokkenen kan zich laten bijstaan of vertegenwoordigen door een advocaat of door een erkend gemachtigde.

De beslissingen tot weglatting en tot doorhaling, alsmede die waarbij de Minister van het advies van de commissie afwijkt, dienen te worden gemotiveerd.

Zij worden onverwijld ter kennis van de betrokkenen gerbacht.

**ART. 12**  
(art. 7, § 3, van het ontwerp)

De weglatting van de naam van een persoon uit het register brengt voor die persoon verbod mee vanaf de dag der kennisgeving en voor de duur van de weglatting, in zaken van uitvindingsoctrooien bij de Dienst voor handels- en rijverheidseigendom op te treden.

Dit verbod is definitief in geval van doorhaling.

**ART. 13**  
(art. 9 van het ontwerp)

Wanneer een octrooigemachtigde overlijdt kunnen de hem toevertrouwde opdrachten bij de Dienst voor handels- en rijverheidseigendom gedurende één jaar verder worden uitgevoerd door een andere octrooigemachtigde, zonder dat die het bewijs van een mandaat heeft te leveren.

**ART. 14**  
(art. 10 du projet)

Le registre des mandataires agréés en matière de brevets d'invention est déposé au Service de la propriété industrielle et commerciale, où tout intéressé peut le consulter.

La liste des mandataires agréés en matière de brevets d'invention est publiée annuellement au *Moniteur belge* et au « Recueil des brevets d'invention ».

Toute modification intervenant en cours d'année y est également publiée.

**ART. 15**  
(art. 11 du projet)

L'article 17 de la loi du 11 octobre 1919 réglant certaines questions en matière de propriété industrielle, est abrogé.

**ART. 16**

Les articles 1<sup>er</sup>, 3 à 6 et 8 à 15 entrent en vigueur à la date fixée par le Roi.

La chambre était composée de :

MM. F. LEPAGE, premier président; Ch. SMOLDERS, H. COREMANS, conseillers d'Etat; J. LIMPENS, S. FREDERICQ, assesseurs de la section de législation; E. VAN VYVE, greffier de section.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. Ch. SMOLDERS.

Le rapport a été présenté par Mme J. DE KOSTER, auditeur.

*Le Greffier,*  
E. VAN VYVE.

*Le Président,*  
F. LEPAGE.

**ART. 14**  
(art. 10 van het ontwerp)

Het register van de erkende octrooigemachtigden berust bij de Dienst voor handels- en nijverheidseigendom waar elke belanghebbende er inzage van kan nemen.

De lijst van erkende octrooigemachtigden wordt jaarlijks bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* en in de « Verzameling der uitvindingsoctrooien ».

Iedere wijziging die zich in de loop van het jaar voordoet, wordt eveneens daarin bekendgemaakt.

**ART. 15**  
(art. 11 van het ontwerp)

Artikel 17 van de wet van 11 oktober 1919 houdende regeling van sommige vraagstukken inzake nijverheidseigendom wordt opgeheven.

**ART. 16**

De artikelen 1, 3 tot 6 en 8 tot 15 treden in werking op een door de Koning te bepalen datum.

De kamer was samengesteld uit :

De heren F. LEPAGE, eerste voorzitter; Ch. SMOLDERS, H. COOREMANS, staatsraden; J. LIMPENS, S. FREDERICQ, bijzitters van de afdeling wetgeving; E. VAN VYVE, afdelingsgriffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer Ch. SMOLDERS.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. J. DE KOSTER, auditeur.

*De Griffier,*  
E. VAN VYVE.

*De Voorzitter,*  
F. LEPAGE.